

# DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA  
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.  
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI  
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-  
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ  
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 182. SZÁM.

Debrecen, 1938 augusztus 12 péntek

ÁRA: 12 FILLÉR.

## A kormányzói pár Imrédy miniszterelnökkel Kánya és Rátz miniszterekkel Berlinbe utazik

— Tudósítás az 5-ik oldalon. —

# A repülőkatasztrófa borzalmas részletei

## Megállapították a 12 halott személyazonosságát Motorhiba okozta a főmegszerencsétlenségét?

Országszerte mély részvétet és megdöbbenést keltett az a repülőgépkatasztrófa, mely a debreceni repülőtáraltközöről a fővárosba visszatérő budapesti újságírók gépét érte, mely — mint már tegnapi számunkban jelentettük — Debrecen és Hajdúszoboszló között, a Nagyhegyesnél lezuhant és romjai alá temette utasait.

*A kötelességteljesítés hősi halottjai azok az újságírók, kik halálukat lették a repülőgép roncsai alatt.* Még telve volt szívük, lelkiük azokkal a derűs színekkel, miket a debreceni lelkes és színes fogadtatásról magukkal vittek, még a debreceni hagyományos vendégszeretet kedves impresszióira gondolhattak, még a nagy magyar pusztá, a Hortobágy távlati képét látták, a hajdúági televény kedvderítő látványában volt részük a nyári felhők alól, mikor a kiszámíthatatlan sors keze megérintette őket, mikor a szárnyaló gépmadar megingott és célját tévesztve a földre zuhant. Egy jajszó nem hangzott a pillanatok alatt romhalmazzá váló repülőgépből, valamennyien, a pilóta, a kísérők, az utasok, a kötelességüket teljesítő újságírók holtan, borzalmasan szétroncsolt testtel váltak a halál martalékává.

*Könnyes részvétünk az áldozatoké, mint ahogy minden jóérzésű ember mély részvéttel gondolhat arra, hogy hét tehetséges magyar újságíró, derék pilóták és két más kísérő ilyen tragikus módon fejezték be virágzó életüket.*

Most már minden részletében tisztázódott a katasztrófa, melyről tegnapi számunkban még azért nem számolhattunk be részletesen, mert az illetékes hatóságok kifejezett kívánsága volt, hogy csak a körülmények teljes felderítése után számoljon be úgy a helyi, mint a fővárosi sajtó a katasztró-

fa részleteiről. A szerencsétlenség utáni órákban még az áldozatok kilétét sem lehetett százszázalékos bizonyossággal megállapítani, hiszen a holttestek a felismerhetetlenségig összezúzva heverték a tarlón. Huszonnégy óra alatt teljes bizonyossággal megállapították az áldozatok kilétét és a katasztrófa körülményeit, úgyhogy most már a közönség elé tárulhat a megdöbbentő szerencsétlenség minden részlete, amilyen aranyú repülőkatasztrófa Magyarországon még nem történt.

### Az esti órákban a helyszínen

Szerdán már a délutáni órákban hírt kapott a „Debrecen” szerkesztősége a katasztrófáról. Megdöbbenve hallottuk:

— A pesti újságírókat szállító gép Nagyhegyesen lezuhant... tizenkét halott...

Hihetetlenül hangzott a jelentés, de aztán több oldalról is érkezett megerősítés. Egy soffőr jött be szerkesztőségünkbe, ki elmondta, hogy a szoboszlói uton vezetve kocsiját, hallott a katasztrófáról, a helyszíntre hajtatott és személyesen is látta a repülőgép roncsait és a holttestek halmazát. Nem lehetett többé kételkedni.

A rémes hírt hozó soffőr autóján robogott ki három munkatársunk a helyszíntre. Már az uton szemközt jövő parasztszekereken izgatottan beszéltek a katasztrófa lefolyását és mindenkit izgalom tartott hatalmában...

A látóképi eserdán tul. a hajdúszoboszlói betérőnél dülökön vitt át az autót. A környék lakosai már visszatérőben voltak, elégedetlen arccal, mert a esendőrök, akik a katasztrófa színhelyén örködték, nem engedték közel őket a helyszínhez... A Hartstein tanyától azonban már

egészen jól látszott a tűz, amit az örködő esendőrök raktak a vörös láng világította be a pusztulás színhelyét.

Hivatalos személyek autókön jönnek a helyszínre. Lossonec

zákay József rendőrtanácsos és Bóskó Mihály rendőrfelügyelőt vitte a helyszínre. A „Debrecen” rendőri munkatársa velük tartott. A gépkocsi reflektora vakító fényvel világította meg a tragédia színhelyét, mely olyan rettenetes látványt nyújtott, hogy még a látóélesség hasonló látványokkal szemben megedzett idegei is beborzadtak.

### Romhalmaz... hullahegy... vér...

Csak szigorú és alapos igazoltatás után lehet közelebb jutni. A látvány azonban megrázó... Ötven méternyi távolságban óriási halmában a gép pozdórájává tört alkatrészei hevernek. Az óriási utasszállító gép millió darabban tornyosul... Roncsok, vasdarabok mindenütt, ahogy a hátával lezuhant, megfordult gép belesüppedt a földbe, hatalmas, méteres árkot vájt...

Es tiz méternyi távolságban a romhalmaztól a gép széttört alkatrészeivel leboritva, sorakoznak a halottak. Tizenkét test egymás

mellett, úgy, ahogy darabokban kiszédtek a romok alól és letakartak... A föld, amerre lépünk, mindenfelé iszapos a vértől és a cipő nagyot csuppan benne. A gép alkatrészein husecafatok és vér... vér mindenfelé.

Egy félig kinyillott ejtőernyő meredezik elő a törmelék alól...

Zsákay József rendőrtanácsos és vitéz Bóskó Mihály rendőrfelügyelő a „Debrecen” munkatársaival együtt végigjárják a halottakat. Lekerül az ideiglenes lepel a cafatokká zuzódott testekről és idegtépő látványban van része a szemlélőnek. Szétzúzott fejek... véres agyvelő... összetört borda közül kivillanó tüdő... szív aludt vérral borítva tárnulnak fel...

Az arok felismerhetetlenségig eltorzulva s a vonásokra ráfagyott az utolsó pillanatok irtózata.

Nincs az a szörnyű grand guignol, mely felülmulná borzalmaságban ezt a látványt... Kiszakadt karok és lábak hevernek a törzs mellett... egy cipőtlen láb meztelen, véres talpa meredezik elő és a holttest-tömeg körül borzalmasan, idegreülően hallgat a langyos nyári éjszaka.

### Véres tagok... összezúzott emberi testek...

A mentők egymásután emelték ki a véres és darabokra tépett testeket, hogy ninesen-e közöttük valaki, akiben még van élet? A dob-benetes esendben véres, kitépott karok, lábak akadtak kezükbe... feltépett testek, kiömlő belső szervek... Valamennyi utas a katasztrófa pillanatában szörnyet halt. A 12 ember egymás tetején

— Gyomor-, bél-, vese-, máj és epehólyagbetegség szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos s igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

egyetlen véres, alaktalan hústömeggé préselődött össze. Ugy kel-

### A holttesteket szállító autót kormánytörés érte

A 12 tetem ott hevert egész éjszaka a kopasz tarlón. A csendőrök esti tüze lassan kialudt, utolsókat pislálkolt lángszemével és ráborult a fekete éjszaka romhalmazra, véres testekre, kihunyt életre, jótékony feketeségével elfödve a szörnyű látványt.

A reggeli újabb helyszíni szemle után kapott megbízást a holttestek beszállítására egyik debreceni temetkezési vállalkozó. Ki-

lett kiszedni tagjaikat egymás alul. Egyetlen borzalmas, véres húsomolyag volt a 12 fiatal élet a halál szörnyű pusztításában.

A holttesteket a mentők kitétek egymás mellé a tarlón, ahol a katasztrófa történt. Leborították a gépkatrészekkel a véres tetemeiket és visszatértek Debrecenbe.

lencsés óra tájban ment el az autó és az első négy tetemet két órán belül be is vitte a debreceni főrendészeti bonctani intézetbe. Utána visszafordult a másik négy halottal is elindult. Alig hagyta el azonban a Látókép-csárdát, a gépkocsí kormánykereke eltörtött és a szitáló esőben másfél óra hosszat kellett vesztegelni a balmazújvárosi úton, amíg megérkezett a másik autó...

### Dr Harstein Péter földbirtokos sietett legelsőnek a lezuhant géphez

Dr Harstein Péter a cséplési munkálatok vezetésére a szerencsétlenség napján ment ki a tanyaára és embereivel együtt kint dolgozott a gép körül. A munkások figyelmesek lettek a nagy gép zúgására, de különösen arra, hogy egyszerre ez a bűgő hang egészen megváltozott. A változásnak az volt az oka, hogy az egyik propeller fele állítólag levált és a félpropeller tovább forgott. Ez a körülmény bontotta meg a harmónikus, egyforma motorzúgást. Erre a hangra figyelmeztették az emberek is dr Harstein Pétert.

Három óra előtt járt az idő, amikor felfigyeltek a gépre.

Az emberek látták, hogy a gép

olyan irányt vesz, mintha siklózni akarna, hirtelen bukott egy keveset, majd újból, mintha erőre kapott volna, emelkedni kezdett.

Mindössze néhány pillanat telt el és a magas fák eltakarták a gépet szemük elől.

Dr Harstein Péter utasítására a munkások nyomban abbahagyták a cséplést. Ő maga rohant elsőnek a gép felé, amelyről most már tudták, hogy lezuhant.

Az arató munkások futottak gazdájuk után, vitték a mentőszekrényt, hogy első segélyt nyújthassanak.

### Rémes és izgalmas pillanatok

Az izgalmas és rémes pillanatok dr Harstein Péter így mondja el:

— Amint a géphez értem, első sorban azt néztem, nincs-e lehetőség a robbanásra. Addig az embercímert visszatartottam. Amikor láttam, hogy nem fenyegeti őket veszély, nyomban a mentéshez fogtam. Nyomban a mentéshez fogtam. Nyomban a mentéshez fogtam.

Az első pillanatban tudtuk, hogy menthetetlenek.

Az első pillanatban tudtuk, hogy menthetetlenek.

Mire nagy fáradtsággal kihúztuk ezt a testet, elvált az újjak remegése, ez az áldozat is kiszívódott.

— Volt olyan ember, akinek csak a feje látszott ki a roncsok alól. Mikor hozzányultunk, hogy a fölért levő roncsoktól megszabadítsuk, valósággal összehorzdaltunk, mert

### Mit mondanak a többi szemtanuk?

A katasztrófa egyik közvetlen szemtanúja Nagy László béres, aki egészen közel abhoz a helyhez állt, ahova a gép lezuhant. Láttam, amint a gép a tanya fölért elszállt, hirtelen megbillent, a következő pillanatban már óriási robajjal hátára fordulva a földhöz vágódott. A rémülettől meg sem mert mozdulni, csak percek múlva közelített meg a gépet és kiáltott segítségért. Nagy László még látta, hogy az egyik sárgacipős utas néhányat még vonaglik.

A másik szemtanu, Papp Antal gazdasági esetéd, aki szintén nem

a fej törzs nélkül maradt a kezünkben.

Nemesak ezt a testét találtuk így összedarabolva, hanem más testrészek is heverték a roncsok között.

A propeller egyik darabja a géptől 50 méterre feküdt a földön.

Az egyik újságírónak megtaláltuk a cipőjét, a talpa le volt szakadva teljesen, de

a cipőben sem volt láb. Ez is mutatja, hogy milyen borzalmas erejű volt a repülőgépek a földhöz csapódása.

— Mikor láttam, hogy az utasokon nem tudok segíteni, mert mind szörnyet haltak, arra irányítottam minden energiámat, hogy a környékből összegyűlt mintegy 300 főnyi embert távol tartsam az utasszállító géptől. Kerékpáron és lóháton azonnal értesítést küldtem a hajdúszoboszlói csendőrségre. A távolság miatt bizony másfél órába telt, míg megérkezett a csendőrség és átvették a rend fenntartását.

messze tartózkodott a szerencsétlenség színhelyétől. Ez az ember úgy látta, hogy a gép le akar szállni a tanya mellett és

eközben hirtelen megperdült a levegőben, majd ágyúlőréshöz hasonló dörgéssel a földre vágódott.

### Nem robbant fel a halál-gép

Érdekes, hogy a repülőgép a lezuhanás után nem robbant fel és nem gyulladt meg. A benzintankja az erős ütődéstől szétvető-

dött ugyan, de ez sem gyulladt meg. Természetesen a rengeteg benzin szétfolyt és még a késő esti órákban is átható benzinszaggal töltötte meg a levegőt.

Az egész gépből csak az egyik szárny maradt egy darabban, az erős motorok és a váz apró szilánkokra morzsolódott össze, az egész azt a benyomást kellette, mintha ócska vasat szórtak volna egy halomban.

### Kivonulnak a debreceni mentők

Amint a szoboszlói csendőrség megkapta az értesítést a katasztrófáról, nyomban telefonált Debrecenbe a mentőállomásra, hogy vonuljanak ki. Szoboszlóról a tűzoltók robbantak ki, azt hitték, hogy bizonyosan robbanás és tűz is támadt. Nekik azonban nem sok munkájuk akadt, a gépet felemelni nem kellett, de nem is lehetett, mert hiszen, amihez hozzányultak,

az kis darabokban ott maradt a kezükben.

Debrecenből a mentőautóval dr Kubasek Mihály mentőorvos ment ki két mentővel. Ők már előzőleg látták a zuhanást. Ki voltak ugyanis rendelve a repülőterre s onnan észrevették, hogy a kovácsel előbb landolt utasszállító gép hirtelen egyet fordul a levegőben és feltartóztatatlanul tart lefele. Dr Kubasek meg is jegyezte, hogy a gép alighanem leesett, de mások azt mondták, hogy valószínűleg csak bravúros mutatványokat csinál...

Mire azonban bementek a mentőállomásra, már megkapták az értesítést, hogy valóban lezuhant a gép. Mikor kiértek, már ott találták dr Sós hajdúszoboszlói orvost két tűzoltóval s hatan hozzáfogtak a szerencsétlenül jártak kiemeléséhez. A gép roncsai alatt a holttestek egymás tetején feküdtek.

### Hogy menekült meg néhány újságíró a biztos haláltól?

A tragédiában, mint rendszerint szokott, most is a véletlen néhány ember feje felől elhárította a biztos halált. Kezdődött a véletlenek sorozata már Budapesten.

Marschalkó Lajos, a volt debreceni újságíró, aki most a „Függetlenség” munkatársa és Márkus Pál pesti újságíró, ugyanezzel a géppel jöttek volna le tudósítást küldeni, azonban az utolsó órában mást küldtek maguk helyett.

Inkey Tibor, az Új Nemzedék fotóriportere már bent ült a repülőgépben, amely indulni készült, amikor — szinte az utolsó pillanatban — két újságíró érkezett. Ők is Debrecenbe akartak repülni. Vita indult meg, hogy ki adjon helyet a most érkezett két újságírónak. Ruznyák Iván tette azt a javaslatot, hogy Inkey Tibor, aki már többször részt vett ezen a repülőúton, engedje át a helyét olyanoknak, aki most repül először. Inkey belátta ennek a felfogásnak méltányosságát és jogosságát, átengedte a helyét. Életét ennek a gesztusának köszönheti.

Debrecenben is ismerős Jelfi Gyula, az idős, szakállas fotóriporter. Ő sohasem szokott a nagy eseményekről elmaradni, pusztán véletlen, hogy most nem jutott hely számára.

Még érdekesebb Szerlemhegyi Erviunek, a Pesti Hírlap munkatársának a megmenekülése. A rövidlátásának köszönheti, hogy megmenekült a haláltól. Biztosít-

va volt a helye a repülőgépben, ki is ment a repülőterre, de éppen rövidlátása miatt másik géphez ment. Ezalatt az utasszállító gép elindult.

Ráthonyi Jánost, az Esti Újság munkatársát az udvariassága mentette meg, átengedte helyét Szilvassy Józsefnek, az Esti Újság másik munkatársának, aki el is jött.

A véletlenek sorozata Debrecenben is folytatta életmentő munkáját. Eredetileg az volt a terv, hogy az utasszállító gép kimegy a Hortobágyra és onnan együtt indulnak tovább Budapestre a külföldi pilótákkal. Két debreceni újságíró számított rá, hogy az utasszállító géppel megy ki. Az egyik azért nem utazott ezzel a géppel, mert már a délelőtti folyamán autóval kimehetett. A másik debreceni újságíró helye biztosítva volt, az ő lemaradásának okát külön irtuk meg.

A légügyi riporterek testületének tagjait dr Szentkirályi Ákos, az OMI légíturisztikai előadója tájékoztatta az ezévi pilótapükükről s együtt akart jönni Debrecenbe az újságírókkal.

Az utolsó pillanatban, félperccel a repülőgép startja előtt, Szentkirályit kihívták a gépből. Eközben a gép ajtaját becsukták és az startolt, dr Szentkirályi Ákos mire visszaérkezett, már elrepült és így annak ellenére, hogy táskája már a halálba induló repülőgép utasfülkéjében volt, lemaradt a gépről.

### Beszélgetés az egyik áldozat atyjával

A tegnapi napon Debrecenbe érkezett id. Benke Tibor ref. s. lelkész, író, akit mély csapás ért fiának, ifj. Benke Tibornak tragikus halálával.

Ifjú Benke Tibort sokan ismerték Debrecenben. Egyidőben itt dolgozott a tehetséges, fiatal újságíró. Később Budapestre került, ahol rövid idő alatt szép karriert csinált. A „RIADÓ” című hivatalos légóltalmi lapot szerkesztette és az „Új Magyarország” munkatársa volt.

Id. Benke Tibor már tegnap este fel akarta keresni fia holttestét, de a tragikus szerencsétlenség áldozataihoz a hatóságok nem engedtek senkit.

Alkalmunk volt beszélni a mélyen lesújtott id. Benke Tiborral, aki meghatottan érdekes előzményeket mondott el tragikus sorsu fia utolsó napjairól.

— Fiam nagyon elfoglalt ember volt — mondotta a lesújtott apa,

### Víg színház

Ma 5—7—9 órákor  
2 izgalmas sláger 1 műsorban!

I.  
Az 1919. évi német forradalom nagy filmje:

Véres napok 1919.

A forradalom rémnapjai!  
Uccai harcok,  
tuszok kivégzése!  
Eredeti helyszíni felvételek!

II.  
Victor Mc Laglen  
kalandorfilmje:  
Vasember  
(Szókék bolondja).

„Uj Magyarország“ őt küldte ki a debreceni repülőnapra és erről beszélgettünk az uton. Valami esodálatos előérzete volt, rossz sejtelmek gyötörték és megilletődötten így szólt hozzám:

— Atyuskám, lehet, hogy holnap este már csak magad viseled a Benke Tibor nevet...

— Ne beszélj ilyeneket, — válaszoltam. — Ne ébressz kellemetlen gondolatokat bennem.

— A fiam kicsit elgondolkozott, aztán így szólt:

— Tudod atyus, a repülőgép mégsem vasút — válaszolta kedves, de komoly megilletődéssel. Aztán hazaérkeztünk és kezét szoritottunk... Ebben az életben utoljára.

De az előérzet egyébként is megnyilatkozott ifj. Benke Tibornál. Kedden délelőtt a szerkesztőségben az altiszttel tiszórait hozatott. A szerkesztőségi szolga engedelmet kért, hogy más dolga miatt csak öt perc múlva hozhatja...

— Hát csak siessen. Ugy sem hoz maga több tiszórait nekem — mondotta tréfásan Benke Tibor.

Mikor eltávozott a szerkesztőségből, szokása ellenére visszatért és minden kollégájával kezét fogott... Az ajtóból tréfásan viszszaszólt:

— Aztán szép nekrológot írjatok...

És szerdán reggel felült a halálgépre.

## Hivatalos jelentés az áldozatok személyazonosságának megállapításáról

A katasztrófa ügyében a helyszínen megindított vizsgálatról hivatalos helyre a déli órákban az a jelentés érkezett, hogy a repülő-katasztrófa 12 halálos áldozata között hét újságíró van. Ezek a következők: *Simor Miklós* (Nemzeti Újság), *Szilvássy József* (Függetlenség), *Rusznay Iván* (Az Est), *Molnár Béla* (Magyarország), *Benke Tibor* (Uj Magyarország), *Peller György* (Újság) és *Zombory Vilmos* fotóriporter.

A szerencsétlenül járt repülőgépen a pilótán kívül még négytagú személyzet volt. A hét tragikus véget ért újságíró közül van még egy nyolcadik utasa a gépnek, ez azonban a legújabb jelentés szerint nem újságíró. Az agnoszkálás ugyan nem produkált végleges eredményt, de valószínű, hogy egy debreceni polgárról van szó, aki nem újságíró és ezzel a géppel akart Budapestre repülni.

## Hajnalban négy óraker kezdtek meg a helyszíni vizsgálatot

Ejszaka a csendőrök örködték a repülőgép roncsai felett és vigyáztak a 12 halottra. A szigorú utasítás értelmében nem engedtek senkit a közelbe, hogy a vizsgálóbizottság úgy találja a gépet, ahogy lezuhant.

Hajnalban négy óraker autók a helyszínre érkeztek a vizsgálóbizottság. Ott volt vitéz *Hary László* légügyi kerületi vezető, aki autón érkezett Budapestről, *Zsögöd Jenő* a debreceni vizsgálóbizottság vezetője, dr *Mező Sándor*, az ügyészség elnöke, *Des Combes Henrik*, a törvényszék gépészmérnök szakértője és a légügyi hivatal megbízottai. A bizottság azonnal megkezdte a munkát és átvizsgálták a repülőgép roncsait, hogy megállapítsák a lezuhanás okát. Kihallgatták részletesen azokat a szemtanúkat is, akik látták a gépnek a *Hartstein* birtok fölé érkezését és lezuhanását. A bizottság szakértői a valomásokról és a gép helyzetéből következtetnek a szerencsétlenség okaira és igyekeznek hűen megállapítani, hogy mi okozta a borzalmas szerencsétlenséget.

A bizottság délutánig vizsgált a

helyszínen és jegyzőkönyveket vettek fel. A késő délutáni órákban bejöttek a helyszínről Debrecenbe és az ügyészségen folytatták a megbeszélést. Este hét óraker még javában tárgyaltak és egyre újabb egyének érkeztek az ügyészségre, hogy részt vegyenek a bizottság munkájában és felvilágosítással szolgáljanak. A rendőrség részéről dr *Szabó Gyula* rendőrkapitány, a bünyügyi osztály főnöke is részt vett a bizottság munkájában.

### Elakadt a sárban a bizottság autója

A vegyes bizottság autója a szántóföldek között vezető földuton elakadt és nem tudott tovább haladni. Az a záporosó, mely végigseperte a katasztrófa színhelyének környékét esütörtökön délelőtt, valósággal járhatatlanná tette a gödrös tanyai utat. A bizottság csak úgy tudott céljához érni, hogy *Jóna István* közeli tanyájából hat ökröt hajtottak elő és azzal vontatták ki a sárbaragadt autót a kövesutra.

## Sulyos motorhiba

A vegyes bizottság visszaérkezve Debrecenbe, este 9 óra után is folytatta tanácskozását az ügyészségen. A kiszivárgott hírek szerint a szakértők kétségtelenül megállapították, hogy a gép lezuhanását sulyos motorhiba okozta, de azt, hogy milyen részen volt a motornak a hiba, megállapítani még nem tudták. Az a feltevés,

hogy a légesavar tört ketté és úgy fordult föld felé a gép, teljesen kizártnak tekintendő.

### Milyen volt a lezuhanó gép?

A Magyar Távirati Iroda jelenté: Az augusztus 10-én Debrecen közelében lezuhant repülőgép

## Apolló mozgósínház

MA UTOLJÁRA: a 3 izgalmas film:

- Láthatatlan sugár**  
fantasztikus történet **BORIS KARLOFF** és **LUGOSI BELAVAL**.
- Rex, a vadlovak királya**  
Fősz.: **NOAH BEERY jr.**, **JEAN ROGERS** és **REX**, a csodaló.
- Rémület szigete**  
emberek és bestiák idegtépő küzdelmei.  
Előadások d. u. 6 és 9 órától!

# Már csak pár napig érvényesek ezek az árak

## KLEIN DIVATHÁZBAN!

Angóra divatszövet	188 fillér	Kockás és csikos flamisol	168 fillér
Faháncs imprimée, divatmintákban	158 fillér	„Goldberger“ divatvászon	155 fillér
Crepella szövet, színekben	98 fillér	Kockás divatvászon	98 fillér
Hernyőselyem, nyersselyem	295 fillér	Divatkarton	98 fillér
Hernyőselyem imprimée	650 350 fillér	„Goldberger“ strandkarton	78 fillér
Cloqué, ruhára divatszínekben	138 fillér	Cérna Cloqué	108 fillér
Chantunng	268 fillér	Mintás divatvászon	135 fillér
		Különleges férfi inganyag	228 fillér
		Férfi inganyag kis hibával	178 fillér
		Divatflocon	98 fillér

Férfi ruhaszövet, jó minőség 10.— P

Női divatkabátszövet, tavaszról visszamaradva, közöttük sok külföldi minőség 7-80, 6-50 5-50 P

alkalmi túrisztikai célokot szolgálta és nem tartozott sem a Magyar Légiforgalmi Részvénytársaság, sem más légiközlekedési társaság gépalományába.

## Győri joghallgató a nyolcadik áldozat

Az újságíró áldozatokon kívül volt a halálgépen *Valgóczy Gyula* nevű egyéni is, akiről azt hitték, hogy debreceni, vagy Debrecen környéki állatorvos. A rejtélyes utasról esütörtökön délután állapították meg, hogy *Győrben* laknak a szülei. A debreceni rendőrkapitányságon ugyanis *Győrből* telefonon érdeklődött az áldozat édesapja, aki olvasta már, hogy a halálgép utasai közt van a fia. Azt nem tudják megállapítani, hogy *Valgóczy* hogyan került az újságírók repülőgépre. Lehet, hogy valaki meghívta és helyét átadta ne-

ki. Azt megállapították viszont, hogy nem Budapestről indult el, hanem csak délebb Debrecenben szállhatott be a gépbe. A repülőgép személyzetéhez nem tartozó áldozatok sorát *Pászándy Papp László* zárja be.

*Győr*, aug. 11. Egyes lapok közlése szerint a debreceni repülőszerecsétlenség áldozatai között van *Valgóczy Imre* főállatorvos. A Győrből lakó főállatorvos családja kijelentette, hogy a repülőgép utasai között nem *Valgóczy Imre* főállatorvos lette halálát, hanem fia *Valgóczy Gyula* joghallgató.

## A két pilóta holttestét felboncolják

Mint értesülünk, az illetékes hatóság elrendelte a két pilóta holttestének felboncolását. A szerencsétlenül járt újságírók holttestének felboncolásától eltekintettek. Az előzetes terv szerint a 13 óra 20 percker induló személyvonattal szállították volna fel az áldozatok holttestét Budapestre. Mint-

hogy a két pilóta felboncolását elrendelte a hatóság, az áldozatok felszállítása valószínűleg csak az ötórás gyorsvonattal történik meg, ha valami akadály közbe nem jön. Ekkor lenne aztán a kegyeletes búcsúvétel a pályaudvaron.

## Ma egyszerre szállítják Budapestre a halottakat

Ma, pénteken valószínűleg délután 12 feketé koporsót visz Debrecenből Budapestre a vonat. A Légügyi Hivatal a maga halottjainak tekinti a szerencsétle-

nül járt újságírókat és ezért gondoskodik úgy a hazaszállításukról, mint a temetésükről. Már meg is bíza *Ekló Józsefet*, hogy a halottakat szállítsa fel a fővárosba.

## A debreceni újságírók búcsúja halott fővárosi kartársaitól

A hősi halált halt budapesti újságírókat a debreceni kartársak *ünnepélyes kegyelettel búcsúztatják ma a debreceni állomáson a gyorsáruraktár melletti téren*. Néhány pillanatig a halottszállítás aktusa megáll, míg a debreceni újságírók koporsót helyeznek a fővárosi kollégák koporsóira.

A Dankó temetkezési intézet, amely a halottakat szállítja, a debreceni újságírók kérésére úgy intézkedik, hogy pontosan félegy órára mind a 12 koporsó kint lesz az állomáson, a vasúti kocsi is a helyszínre tolják és mivel a hatóságok hozzájárulnak ahhoz, hogy ez a kegyeletes búcsúvétel megtör-

ténjék, provizórikus ravatalozást eszközölnek és búcsút vesznek a halottaktól.

Babér- és palmaágas koszorút helyeznek el kék-sárga selyemszalaggal, melynek felírása a következő:

*„Az újságírás hősi halottainak mélyszégyen részvétel a debreceni kartársak.”*

A debreceni újságírók testületileg vesznek részt a debreceni búcsúztatáson, képviseltetik magukat a pesti temetésen és rajtuk kívül a közönség köréből is sokan, valamint a hatóságok és az egyik debreceni hősi halált halt debreceni származású újságírónak édesapja, *Benke Tibor* és rokonai részt vesznek az itteni végtisztességtelen.

A kegyeletos búcsú után a tisztifőorvos felügyelete mellett a koporsókat elhelyezik a vasúti kocsiban, amelyet a személyvonathoz

csatolnak és 13 óra 20 perckor Budapestre szállítják.

### Budapesten díszsír-helyre temetik az áldozatokat

Budapest, augusztus 11. A debreceni repülőszerecsénylenség áldozatait szombaton délután 4 órakor helyezik örök nyugalomra a Kerepesi úti temetőben a főváros által adományozandó díszsír helyen. *A kormány megbízásából a kereskedelmi minisztérium már megjellette az intézkedéseket az áldozatok holttestének hazaszállítására. A szombati végtisztességen vitéz Imrédy Béla miniszterelnök és a kormány tagjai is részt vesznek. Az eddigi tervek szerint a kormány nevében Antal István államtitkár, az újságíró-társadalom nevében pedig dr. Tóth László mond búcsúztatót.*

### A kormány részvéte

Országos részvétet veszi körül a magyar aviatika és a magyar újságírás hősi halottait. Eppen azok a pilóták és azok az újságírók haláltak hősi halált, akik rajongtak a repülésért és akik most a nagy aviatikai propagandá megkezdésekor ennek a hatalmas munkának szolgálatában állottak. Csupa lelkes, kiváló ember, mindegyik karrierje derekán, mindegyik még rengeteg nagyot és szépet alkothatt volna.

Antal István államtitkár a következő táviratot intézte azokhoz a szerkesztőségekhez, melyek munkatársukat veszítették a katasztrófánál:

„A miniszterelnök úr megbízni méltóztatott, hogy a debreceni repülőszerecsénylenség folytán hivatásuk teljesítése közben életüket vesztett újságírók elhunyt felett a kormány nevében a magyar sajtónak nyilvánított mély részvétét az igen tisztelt szerkesztőség tudomására hozzam.

Antal István államtitkár.

Dr. Rákóczy Imre miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, a maga és a miniszterelnökség sajtóosztálya nevében a következő részvét-táviratot intézte a szerkesztőségekhez:

„Fogadjon az igen tisztelt szerkesztő úr kiváló munkatársa megrendítő halálával a magyar újságíró társadalomtól mély fájdalommal és a szerkesztőségben legmélyebb részvétet.

Rákóczy Imre miniszteri tanácsos.

Imrédy Béla miniszterelnök felkérte Rátz Jenő honvédelmi minisztert, hogy fejezze ki a kormány részvétét a Légügyi Hivatalnál a katasztrófa során életüket vesztett légügyi alkalmazottak tragikus halála miatt.

### Részvét-táviratok

Budapest, augusztus 11. A Debrecenben történt repülőgépszerecsénylenség felett érzett általános részvét nyilvánul meg azokban a táviratokban, amelyek a Magyar Újságírók Egyesületéhez és annak elnökéhez, dr. Tóth László kormányfőtanácsoshoz érkeznek bel- és külföldről. Az egyesülethez többek között a következők intéztek táviratot: a lengyel újságírók egyesülete, a csehszlovákiai magyar újságírók uniója, az Egységpolitikai Társaság, a Magyar Touring Club, a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal stb.

Budapest, augusztus 11. Dr. Dietrich német birodalmi sajtófőnök a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetőjéhez a követ-

kező táviratot intézte:

„A súlyos repülőszerecsénylenség alkalmával, melynél hivatásuk teljesítése közben hét magyar újságíró életét vesztette, kérem a magyar sajtónak a német sajtó legőszintébb együttérzését tolmácsolni. Dr. Dietrich birodalmi sajtófőnök.”

Dr. Rákóczy Imre miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője dr. Dietrich német birodalmi sajtófőnöknek részvét-nyilvánításáért választáviratban mondott köszönetet.

Budapest, aug. 11. (MTL) A német birodalmi sajtószövetség budapesti szervezete Antal István államtitkárhoz a debreceni repülőszerecsénylenség alkalmából a következő részvét-táviratot intézte:

Kérem Méltóságodat, fogadjon a magyar sajtót ért súlyos veszteség alkalmából a budapesti német lapszerkesztők legőszintébb részvétét. Arra kérem egyúttal, hogy őszinte részvétünket a szerecsénylenségtől sújtott szerkesztőségeknek továbbítani szíveskedjék. — Bethke Márton.

### Az Újságíró Egyesület gyászülése

A Magyar Újságírók Egyesületének választmányát Tóth László elnök pénteken délután négy órára az egyesület helyiségében gyászülésre hívta össze. A gyászülés egyetlen tárgya kegyeletos megemlékezés a hivatásuk teljesítése közben hősi halált halt újságíró kartársokról.

Az Otthon Irók és Hírlapírók Köre hivatásuk teljesítése közben hősi halált halt újságírókról pénteken, augusztus 12-én délután 5 órakor tartandó gyászülésen emlékezik meg.

### A hét hősi halált halt fiatal újságíró

A katasztrófában tragikus vonás, hogy valamennyi hírlapíró áldozat fiatalember, innen a 30 éven.

A Debrecenben is jól ismert Rusznák Iván 28 éves volt. Rusznák évekkel ezelőtt pilótává is kiképezte magát. Szerelmese volt a repülésnek, a motornak, lelkes autózó, aki most pár héttel ezelőtt vásárolt autót, hogy riportjait még gyorsabban tudja megcsinálni. Csupa egészség, boldogság volt. Egy évvel ezelőtt nősült. Minden téma érdekelt, érdekesebbnél érdekesebb riportokat készült írni. Elsősorban a debreceni repülőtalálkozóiról. Szerdán délelőtt 8 volt a legvidámabb a nagyerdői strandon, ő tartotta jókedvben az egész társaságot, véletlenül ő is mentette meg egy fotóriporter életét. Még Budaörsön azt mondta az egyik fotóriporternek: Ne jöjjön,

hiszen egyik társa már az egyik sportgépen előre repült Debrecenbe elég ha ő lent van. Rusznák Iván hírlapírói működése alatt nagyon sokat foglalkozott a repülés-üggyel. Ő szerkesztette és adta ki a sportrepülők szaklapját, a „Sportrepülés”-t, amelynek utolsó száma néhány nappal ezelőtt jelent meg.

### A TÖBBI HŐSI HALOTT.

A 30 éves Benke Tibor, az „Uj Magyarország” munkatársa volt. Apja idősb. Benke Tibor a műgyetemre íratta be fiát, aki elsősorban aviatikai problémákkal foglalkozott. Később újságíró lett, majd mint katonatiszt, a légoltalmi kérdésekkel foglalkozott. A „Riadó” című légoltalmi folyóirat kiadóhivatalának volt a vezetője. Az „Uj Magyarország”-nál aviatikai, katonai, politikai kérdésekről írt. Egy évvel ezelőtt nősült meg.

Bolnár Béla szintén fiatal házaspár volt, a 29 éves újságíró másfél évvel ezelőtt nősült. Közgazdászok készült, később a „Magyarország” rendőri riportere, majd politikai munkatársa lett, képzett, kiváló pilóta, akit most akartak kinevezni az aviatikai propaganda vezetőjévé.

A 32 éves Peller György, dr. Peller Imre ügyvédnek a fia, az „Ujság” rendőri rovatvezetője volt. Peller a főkapitányság sajtóirodájának egyik legnépszerűbb tagja volt, úgy a rendőrtisztok, detektívek, mint újságírók rendkívül szerették a tehetséges, kitiünő fiatal hírlapírót, Peller orvosnak készült, a rendőri riporterek tréfásan a sajtóiroda házi orvosának nevezték a

derék újságírót, aki szintén beleszerelt a repülésbe. Az utóbbi időben nem volt olyan aviatikai esemény, amelyen Peller ott nem lett volna, hogy azután siessen a rendőrségre és az ott történt eseményekről tudósítsa lapját.

Simor Miklós, a főváros újságíró-társadalmának egyik legismertebb tagja volt. Tizennyolc éves korában lett újságíró, nem volt olyan rovat, amit ne szerkesztett volna, de emellett a legjobb autóversenyzők között emlegették nevét, majdnem olyan jó vitorlázó repülő volt, mint fivére, Steff Tibor. A télen egyik darabját „Gáz-mérgezés a Domb uccában”, a debreceni és győri színházak mutatták be, most egy nagy regényen dolgozott. Néhány hónappal ezelőtt a riporterből az „Uj Nemzedék” segédszerkesztője lett.

Szilvassy József a „Függetlenség” munkatársa volt. Huszonnégy éves volt a fiatal újságíró, aki a Stádiumlapok színházi rovataiban dolgozott. Ő is úgy került a repülőgépre, hogy ragaszkodott ahhoz, hogy minden aviatikai eseménynél jelen legyen és bár egyik idősebb kartársát akarták Debrecenbe küldeni azért, mert ő úgy ragaszkodott a küldetéséhez, megengedték, hogy ő vegyen részt a pilóta találkozón.

Zombory Vilmos a repülőgép hetedik utasa, a filmezés hősi halottja. A 29 éves fiatalember a legkitünőbb magyar keskenyfilmes volt, aki azért utazott Debrecenbe, hogy felvételt készítsen a repülőtalálkozó jeleneteiről.

## Akik nincsenek többé!

HET MAGYAR ÚJSÁGÍRÓ HŐSI HALÁLA — UTOLSÓ NAPJUK DEBRECENBEN

Írta: Szalacsy Rácz Imre

Még szerdán beszéltem velük. Kedvesen, derűsen, mosolygósan szállottak ki a hatalmas utasszállító gépből. Rusznák Iván a vállára vetette egyetlen útikellékét, kék úszóruháját és sietett a kerti ernyővel díszített asztalhoz villásgelgélire. Benke Tibor megölelt és baszk sapkája ferdén, legényesen billent a fején.

Ragyogott a nap és egymásután jöttek a szebbnél szebb idegen gépek.

Az újságírók vegyesen, egy csoportba verődöttek siettek a debreceni repülőtér főépülete felé. Semmi pőz és semmi nagyizolás. Egyszerűen szállottak ki a gépből, természetesen, mintha csak a körüton a villamosról léptek volna le.

Jóízűen falatoztak és itták a habzó, aranyárga sört.

Ki gondolt arra, hogy másképpen is lehet? ...

Megkérdezték, hogy mi újság Debrecenben, amire azt mondtam: ti hoztatok az újságot.

Itt-ott jegyezték füzetükbe valamit, aztán ettek, ittak és tréfákat mondtak el az útról ...

Hárman, vagy négyen is tartalékos repülők voltak. Rusznák Iván a hatalmas testével még a csipkelődés központjában is volt, hiszen mázsás súlya súlyos teherlét a gépen.

Aztán jöttek be a városba, robbant ki a Nagyerdőre és az első köztől ugráltak a hős uszoda vizébe.

Majd újra jegyezték meg egymást, csak a jó Isten tudja most már, hogy mit, a jegyzőkönyvekbe. Csak úgy egy-egy szót, egy-egy nevet, amint az újságírók szokták, hogy a túlszűfolt eseményhez legyen egy-egy támassz-

pont. Ismertek már itt mindenkit, elég volt egy szó, egy név és tudták, hogy otthon még akkor este mit fognak írni ...

Mit fognak írni ... Örök titok marad, hogy mit akartak írni.

Az bizonyos, hogy szépet, jót akartak írni ...

Pályánk, mesterségünk fiatal kitűnőségei voltak, tele kedvvel, hangulattal, lelkesedéssel és a hivatásuk iránti igaz rajongással.

Az ebédre később mentem, már asztalnál ültek valahányan.

Isten a tanum, hogy valami zavar volt ekkor a hangulatukon.

Nem tudtam megmondani, hogy mi, de éppen csak odafordultam, egy-két szót szölkünk, aztán arra gondoltam, hogy talán egymás között kaptak össze, vidéki vagyok, nem zavarom őket.

Van úgy néha az ember, hogy a túlfeszített munka izgalmaiban egyszerre elveszi valami névtelen bánat, valami embertelen szomorúság ...

Az asztaluknál csak újságíró állt. A nagyerdői Vigadó hátsó, nyugati sarkában, szemben a belga követ asztalánál ültek. Legszépen, az asztal keleti sarkán Rusznák Iván. Még az ő arka csak derengett, de a többi, jól emlékszem, rossz hangulatú volt. Szemköztől figyeltem őket és arra gondoltam, hogy milyen jó dolguk is van ezeknek a fiúknak: ma itt repdesnek, holnap Miskolcon, tegnap Kálócán, Pécsen, aztán ezek, meg ezek várják, lesik az írásaikat.

Nem fájdalmasan, nem irigykedve, de ezt gondoltam. Egy szikrányi vágyakozás se volt bennem, hogy bárcsak én is ezt csinálnám, pedig otthonról úgy jöttem el én

is, hogy repülni fogok a Hortobágyra...

Elmaradt az út s én szemernyi se szomorkodtam.

En mindig arra gondolok, hogy ki tudja, mi lesz a jobb. Valaki tudja mindig, én megnyugodott lélekkel ráhagyom, irányítsa a sorsom.

Pedig engem még azzal is megvádoltak, hogy gyáva vagyok, ma, a repülés századában. Nem vagyok gyáva, de határozott elbértelem van és főleg volt tegnap is. Amint ezeknek a kedves, drága, szomorú sorsú fiúknak is volt. Láttam az arcukon, pedig talán még saját maguknak se vallották be...

Felálltam az asztaltól, hogy mégis közüjük menjek, aztán megdöntöttem magam és feleülből visszatértem. Alig pár lépés volt csupán, de végzetesen nagy lépés. Mire helyemre mentem, a melletttem lévő székre fiatal, kedves arcú, igen intelligens tekintetű pilóta ült. Bemutatkoztunk. Az az ember, aki első tekintetre olyan előttünk, mintha évek óta ismerünk. Egyszerre testvérének, barátjának, rokonának érzi az ember...

Nem debreceni, hát a debreceni dolgokról beszélünk.

Dicsérte a várost, mely felülről is csodálatosan szép.

En hoztam az újságírókat — mondta a többi között —, azt kérték az urak, hogy Lillafüred felé repüljünk, hát meglettem a kedvükért. Van köztük repülő is, egyik azt kérte, mikor reggel elindultunk, hogy engedjem őt vezetni, de erről szó se lehetett, a felelősség az enyém, ilyesmibe nem mentem bele természetesen. Az a kettő pedig szegény, hogy szídhát engem, akiket kénytelen, kelletlen leszállítottam a gépről, mert túlterhelés lett volna, ez a mi hivatásunk nagyon felelősségteljes. Tudom, hogy szídtok a két újságíró, nem tehettem... Nem, nem tehettem másként...

Aztán megtárgyaltuk az ebédet. Izlett neki minden, de italt, azt nem itott. Eppen megkóstolta az egri bikavért, de nem borissza ember, vezetés előtt meg éppen nem. Megkért, hogy szerezzek neki egy nyomtatott állapot, hogy hazavihesse a feleségének, mert fejből nem tudja elsorolni, hogy mi is volt az ünnepi lakomán. Szereztem, hiszen magam is így szoktam és mind így szoktuk ünnepi lakomák alkalmával. Hazaviszük az asszonyoknak, hogy lássák, miben volt részünk...

Ebéd után kiviszem az urakat a Hortobágyra — intett a pilóta az újságírók felé —, megígértem nekik, hogy csinálók velük egy kört a pusztá fölött, aztán visszajövünk Debrecenbe, innen aztán felrepülünk Pestre. Nincs kedve jönni? — nézett rám derűs, mosolygós két szemével, mely csupa nyugalom, bizalom és hit volt.

Ingadoztam, hiszen otthon azt mondtam a feleségemnek, hogy ha nem jövök haza, akkor kirepültem a Hortobágyra.

Tépelődtem: menjek, ne menjek? Végül valami belső ösztöntől sugallva nemet intettem.

Hát nem jön, no, viszontlátásra! — szólt a derék pilóta.

Most, hogy visszaemlékszem, csak úgy tudok erre a pillanatra gondolni, hogy szavam nem volt. Valami erőt vett rajtam és néztem utánuk, amint mentek az autókhoz. Akkor még is vádoltam tükön magam, hogy irigy vagyok, talán valóban gyáva is, amint ma mondta valaki a szemembe, mert nem ülök repülőgéphe: sajnos, ma már tudom, hogy különleges előérzet létezett. Nem vagyok dohányos, mégis rágyújtottam. Aztán gyorsan hazasiettem...

Ötthon hallottam, hogy feldübörgött a város szélén a hatalmas

utasszállító gép és az én fővárosi sorstársaim elindultak a Hortobágy felé egy körre a kedves, füstös szemű, szelíd arcú, derűs mosolyú pilótával. Néztem utánuk, míg a páratelt ég el nem nyelte őket hatalmas szárnyú és testű gépmadarukkal egyetemben.

Késő délután kényszerleszállásról beszélt a hír...

Valami belenyilallott a szívémbé.

A hajnali kora munkától fárad-

tan korán felküdtem és ma nagyon jókor keltem.

Mindig első az újság, most külön hajtott valamit, hogy lássam, mert nagyon nyugtalan volt az éjszakám.

Első oldal: 12 ember szörnyel halt. Tizenket gyönyörű jövőjű, fiatal magyar ember!

Percekig nem tudtam szólni!

Ilyen rettenetes hírt újságban én még nem olvastam! Sorba elvonultak előttem ezek a kedves, de

kedretlenül távozott fiúk. És láttam a szelíd arcú, nagyon intelligens pilótát, amint simogató jószággal eltette a felesége számára a déli ünnepi menü rendjét, mint hűséges gondolatának egyetlen utolsó bizonyosságát...

Olyan keserű lett a lelkem, hogy sírni se tudtam. Pedig nekem imádsággal kell fordulnom a mindeneket intéző Uristen felé...

## Horthy kormányzó feleségével, Imrédy miniszterelnökkel, Kánya és Rátz miniszterekkel Németországba utazik

### A főméltóságú asszony Kielben cirkálót keresztel

Budapest, aug. 11. (MTL) Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója Hitler birodalmi vezér és kancellár meghívására augusztus folyamán a főméltóságú asszonnyal, valamint vitéz Imrédy Béla miniszterelnökkel, Kánya Kálmán külügyminiszterrel és vitéz Racz Jenő honvé-

dalm iminiszterrel több napi tartózkodásra Németországba utazik. A Kormányzó Ur főméltóságát ezen az utazáson elkíséri Uray István, a kabinetiroda főnöke, vitéz Jány Gusztáv altábornagy, a katonai iroda főnöke, valamint a hivatalos kíséret többi tagjai. A főméltóságú asszony ez alkalom-

mal Kielben megkereszteli a német haditengerészet egy új cirkálóját. Az utazás programjában szerepel a német birodalmi fővárosnak, továbbá Hamburg és Nürnberg városoknak megtekintése. Az első hivatalos fogadtatás német területen Bécsben lesz.

## A kisantant és Magyarország közötti megegyezés lehetőségéről ír a Times

A szalonkii egyezmény mintájára...

London, augusztus 11. A Times levelezője jelenti:

Megbízható bukaresti értesülés szerint az új román nemzetiségi törvény közzététele ismét életre keltette Magyarországot és a kisantant közli folyó tárgyalást. A megegyezés kilátásai most kedvezőbbek, mint bármikor voltak. A román nemzetiségi törvény közzététele jó benyomást keltett Budapesten. Ha ez a lépés hat hónappal ezelőtt történt volna, semmi sem akadályozta volna meg a szalonkii egyezményhez hasonló egyezmény megkötését, ami jelentékenyen javíthatna volna a légkört Magyarország és a szomszédai között. Bukaresti hírek szerint ott még mindig remélik ezt. Az erőfeszítések most arra irányulnak, hogy megegyezés jöjjön létre az augusztus 20-án kezdődő kisantant értekezlet megnyitása előtt. Az egyezmény a szalonkii egyezmény mintájára kölcsönös nyilatkozatokból állana. A négy állam lemondana az erőszak alkalmazásáról kölcsönös viszonylatban. A három kisantant állam forma szerint elismerné Magyarország katonai jogait és leírná a békeszerződés elavult katonai korlátozó szakaszait, továbbá valószínűleg Romániához hasonló kisebbségi törvényt hozna a másik két kisantant állam is. Jelenleg a eschnémot vita teszi a helyzetet bonyolultabbá. Bukaresti hírek szerint most buzgón keresik a kivetelő utat.

### Magyarországon a sor

Belgrád, augusztus 11. (MTL) Az egyik zágrábi horvát nyelvű napilap, amely külpolitikai cikkeiben a kormányhoz közelálló felfogást szokott hallatni, vezércikkét közöl: Magyarország a sorcímekkel. Hosszasan ismerteti az új román kisebbségi statutumot és megállapítja, hogy az hivatalosan lesz a magyar-román, vala-

mint a magyar kisantant viszonyt. Románia a kisebbségi statutummal kapcsolatban azt vállalja magára, amire már a nemzetközi békeszerződésekben is vállalkozott, de mégis nagy jelentősége van annak, hogy a kötelezettségeket új formában ismét törvénybe foglalták. A magyar-román és a magyar kisantant viszony rendezésének magyar részről felállított előfeltétele a fegyverkezési egyenjogúság elismerése, főként pedig a kisebbségek helyzetének precíz szabályozása. A magyar fegyverke-

zési egyenjogúság kérdése különösen a csatlakozás óta, de leginkább a neuillei békeszerződés Bulgáriára vonatkozó katonai záradékának megszüntetése óta teljesen megérett. Magyarország valóban nem maradhat egyedüli kivételképpen a világon, mintha ő lett volna a háború egyetlen legyőzöttje. Logikus, hogy most már Magyarországnak katonai egyenjogúságát is elismerjék. Ez nem lesz nehéz, mert a szomszédok hajlandók is erre. A nagyhatalmak sorra hajlandóságot mutatnak a megoldásra, ami világosan látható a világsajtó cikkeiből. Hátra van még az, hogy a többi kérdés, amely Magyarországot és szomszédai közötti viszony rendezése szempontjából dással megoldáshoz jusson. Meg kell tehát oldani a magyar kisebbségek kérdését. Ezen dolgozik most Románia.

## Runciman pénteken tárgyal a magyarokkal

Prága, aug. 11. (MTL) Az egyesült magyar párt vezetőinek esütörtökön kézbesítették lord Runciman meghívását. A párt vezetői: Szűllő Géza, dr. Jaros Andz és Eszterházy János gróf pénteken délelőtt jelennek meg lord Runcimannal és részletes emlékiratot nyújtanak át neki. Az emlékirat feltárja a szlovákiai magyarság helyzetét és ismerteti a magyarság követeléseit.

Prága, augusztus 11. Csütörtökön egy német katonai repülőgép a németországi Turkau irányából jövet átrepült a esch határ felett és Jägerndorf irányában folytatta útját. A német gépet a troppai kerületben több esch község felett látták. Jarkovitzé községben a cirkáló rendőrorjárat le is fényképezte. A gép ezután Jägerndorf előtt megfordult és ugyanazon az úton, amelyen jött, visszarepült német terület felé. A esch távirati iroda értesülése szerint a berlini esch ügyvivő tiltakozást jelentett be a német kormány felé.

A reichenbergi repülőtérén esütörtökön leszállt egy német katonai repülőgép, melyet egy bolgár

állampolgár vezetett, aki a müncheni német birodalmi repülőiskola növendéke. Mitan megállapítást nyert, hogy a pilóta az útirány eltevesztése miatt került át a határon, a hatóságok azonnal intézkedtek a pilóta és a gép szabadonbovasátása iránt.

## Felkészülünk — mondta Mussolini

Róma, augusztus 11. A nagygyakorlatok befejeztével az olasz király és esászár és a Duce előtt diszmenetben vonultak el a torinói hadosztály csapatai. Ez a hadosztály az olasz hadsereg legmodernebbül felszerelt teljesen gépesített egysége. A diszmenet után Mussolini beszédet intézett a katonákhoz:

— Örültség lenne — mondotta —, ha a brándképeket kergetnénk. Bűn lenne, ha nem készülnénk fel, amikor a világ sok részében dörögnek az ágyúk. Mi azonban nem ringatjuk magunkat illúziókban, hanem felkészülünk.

## A „Debreczen” nemzetközi akadémiaja

### Európa legnyugodtabb országában szeretnénk csak külső szemlélők maradni a nagy történelmi színjátékoknál

Dániából jött Debrecenbe. A neve: Moritz Raala. A kopenhágai főiskola hallgatója volt még az elmúlt évben, az idén már megkezdte praxsát, mint orvos. Mielőtt elindul az önálló élet nagy útján, eljött egy kicsit szétnézni a világban...

— Igaz, hogy amit manapság az ember a világban lát, attól inkább elmegy minden kedve — jegyzi meg.

— Már a dán fiatalságot is megfertőzte a pesszimizmus? — kérdezzük.

— Hát lehet más az ember, mint pesszimizista napjainkban? — kérdezi a kis dán orvos. Soha ennyire zavaros nem lehetett a helyzet, mint éppen most.

— Hiszen Dániában aránylag a legkiegyensúlyozottabb helyzet van Európa államai között.

— Ebben a pillanatban még. De valami olyan vad idegesség, nyugtalanság forr a világban, hogy az ember egyáltalán nem tudhatja azt, hogy mit hoz már a legközelebbi holnap is.

— Mire érti ezt tulajdonképpen? — Nehéz lehet ezt analizálni... Voltaképpen nemcsak a jelenségek, bár magukban véve azok is aggasztók... hanem

inkább az összbonyolultság. Az ember úgy érzi ma itt Európában magát, mint ha egy súlyos hajón lenne...

Az uccán koldus gyerekek tömege kíséri az embert pár aprópénzért. Szemkőzt jön egy fiatal ember, aki szintén koldul, csak éppen nem aprópénzt, hanem állást...

És végig mindenütt egy egész társadalmon keresztül, emberek, akiknek mindnek van teljesületlen kívánsága, akik mind csak kérnek kívánnak, követelnek...

Ézen a földrészen valahogy teljesen felrebillent az egyensúly... nagyon sok van a tartozik és túlságosan kevés a követel oldalon.

— Ezt elsősorban utazásai során tapasztalta, vagy pedig otthoni impressziókról beszél?

— Inkább az utazásaim alatt alakult ki bennem ez a jeges félelem. Otthon semmit nem tapasztaltam ilyen felnagyított mértékben. Aztán mentől inkább közeliedtem nyugat felé, annál súlyosabbak lettek a jelenségek...

— A dán ifjúság helyzete milyen?

— Nem lehet azt mondani, hogy rossz, bár valamit romlott az elmúlt években. És éppen ez az aggasztó, hogy

nem kerülünk lassan mi is bele a világkriszisek abba a forgatagába, melyet nyugaton már olyan keservesen jól ismernek.

— Az elhelyezkedés?

— Aki komoly képességekkel bír, az feltétlenül talál elhelyezkedés.

Nálunk minden tehetségnek munkatere nyílik s egyetlen ember sem sikkadhat el. Erre nagy gondot fordítanak, figyelemmel kísérik az ifjút már az iskola padjai között.

Ha szegény szülők gyermeke, akkor átveszi a tanítatlanság terhét az állam és a különböző jótékonyasági alakulatok. Dániában nagyon sok családnélküli gaz-

dag ember hagyja vagyonát a szegény, de tehetséges gyermekek nevelésére.

— Munkanélküliség van Dániában?

— Jelentéktelen. Aki tud és akar dolgozni, megtalálja a megélhetését.

A dán filmgyártás felől érdeklődöm. Valamikor a néma film korában jelentős szerep jutott Dániának... Az európai Hoolywood Dániában volt.

— A hangos filmnél nem sikerült utóélnie az akkori hívt. Néhány érdekes kísérlet az egész, amit eddig produkáltunk. A jövő azonban nagy változást hoz ezen a téren. Az új dán nemzedék igyekszik visszaszerezni azt a hegemóniát, mely kiesüszött kezéből.

— A művészet általában.

— Nagy és komoly műtra támaszkodó művészetünk van, mely állandóan bekapcsolja az új irányokat is. Irrodalmunk, színházi kultúránk fejlett és egészen eredeti.

— A háború kérdése.

— Mi annyira elcsigéztelen, békesen élünk szomszédainkkal s olyan céltalan lenne számunkra a háború, melynek véleményem szerint egyébként sohasem lehet célja, hogy kizárt dolognak tartom, hogy háborúba keveredjünk. Sokkal józanebb felfogás életemben úgy vezetünkben, mint a dán nemzetben.

Európa felőlünk eső felé nem esett áldozatul annyira a háborús láznak, mint nyugaton s bízom benne, hogy jövőre is kimarad belőle. Szeretnénk csak külső szemlélők maradni a nagy történelmi színjátékoknak.

— A jövő útja?

Ha egyszer mi vehetjük kezünkbe a kormánykereket, az új dán nemzedék, nagyon sokat várunk a jövőtől. Tele vagyunk komoly, értékes tervekkel és alig várjuk, hogy ezeket megindíthassuk a megvalósulás felé, amittől egy sokkal tökéletesebb korszakot várunk.

(parvus.)

### Felelősség a levéltári selejtező bizottság megválasztása ellen

Dr Vásáry István ny. polgármester, törvényhatósági bizottsági tag megfellebbezte a legutóbbi városi kisgyűlés ama határozatát, mellyel a „levéltári selejtező és általában a levéltári kezelés felügyeletére” bizottságot alakítottak. A felelősség kimutatja, hogy ezt a választást sem törvény sem szabályrendelet nem utalja a kisgyűlés hatáskörébe.

— Meg kel fellebbeznem a határozatot — írja Vásáry István azért is, mert dr Markovits Elemér választott selejtező bizottsági tagot a bizottság feladatának ellátására nem tartom alkalmasnak. A határozathoz tartozó selejtezési terv szerint a selejtezést történelmi szempontok szerint fogja végezni, illetve ellenőrizni és felügyelni a bizottság. Ilyen szakismeretekkel az említett dr Markovits Elemér bizottsági tag egyáltalán nem rendelkezik. Ez talán figyelmen kívül maradt volna akkor, ha a törvényhatóságnak volna ilyen szakismeretekkel rendelkező tagja. Azonban ilyen tag van:

pl dr Rugonfalvi Kiss István egyetemi történelmi professzor kétségtelenül rendelkezik a szükséges szakismeretekkel.

A továbbiakban a fellebbező utal arra, hogy évekkal ezelőtt Markovits Elemért, mint elnököt küldte ki egy törvényhatósági vizsgálat foganatosítására és ebben az ügyben Markovits Elemér által tett jelentést nem tartja a tényeknek megfelelőnek a fellebbező, amire nézve adatokat sorol fel.

A fellebbezést dr Vásáry István a belügyminiszterhez adta be és kéri a szóbanforgó határozatoknak a megsemmisítését.

### A négynapos minisztertanács második napja

A kormány tagjai tegnap folytatták a négy napra tervezett minisztertanácsot.

A minisztertanács először a terményértékesítés problémáival foglalkozott, majd Rátz Jenő honvédelmi miniszter részletesen ismertette a honvédség felszerelésére vonatkozó tervek előkészítő munkálatait, amelyek tudvalevőleg a kormány öt éves tervének keretében kerülnek megvalósulásra. Szó-bakerült ezután a kötelező munka-

szolgálat ügye. Ertesülésünk szerint azonban a közeljövőben még nem várható a munkaszolgálat általánossá és kötelezővé való tétele.

Ugyanezok behatóan foglalkozott a minisztertanács az összeférhetetlenség kérdésével is. Az erre vonatkozó megbeszélések csak előzetesek és kizárólag informatív jellegűek, úgyhogy egyelőre még csak nagy vonalakban igyekszik tájékozódni a kormány a kérdés célszerű szabályozása felől.

## Filléres vásár Frank Imre Arany-Bika

### A magyar vízipólócsapat legyőzte legnehezebb ellenfelét

London, augusztus 11. Az úszó Európa bajnoki verseny egyik kiemelkedő eseményében a magyar-német vízipóló mérkőzésben Magyarország vízipóló csapata 2:0 (1:0) arányban győzött Németország csapata ellen. A győztes magyar csapat góljait vitéz Halassy és Brandy dobta.

A magyarok gyors játéka és pontos labdakezelése meglepte a német csapatot. Különösen a csatársorban Német játéka emelkedett ki. Az első gól előtt csak öt magyar játékos és 4 német játékos volt a vízben. Két magyar és három német különböző szabálytalanságokért ki lett állítva. Befejezés előtt egy és félperccel dobta a magyar csapat második gólját. A mérkőzés befejezése után, amikor a magyar csapatot a közönség lelkesen ünnepelte a német csapat kapitánya Gunst szerencsekívánatait fejezte ki a magyar csapatnak, kijelentve, hogy a magyar csapat megérdemelten győzött.

Olaszország—Anglia vízipóló mér-

közés 5:0 (3:2).

400 méteres döntőjében a svéd Borg győzött 4.51.6 mp idővel. 4. Gróf Odón 4.51.1.

200 méteres mellúszás első előfutámban Sieta (német) győzött 2.47.6 mp. idővel. 3. Angyal 2.52. 11. előfutamban 1. Balke (német) 2.45.6. 4. Fábian gyenge idővel.

400 méteres gyorsúszás vigaszversenyét Kuhinka nyerte 5.14.2 mp. idővel a norvég Tandberg előtt.

A hölgyek műugró európbajnoki versenyét az angol ISade nyerte. Belgium—Franciaország 3:2.

London, augusztus 11. Az európbajnoki verseny csütörtöki napján bonyolították le a százméteres hátúszás két középfutamát. Lengyel Árpád a 11. középfutamban második lett a német Nüsse mögött, 1.12.7 mp. idővel.

A csütörtöki versenyen első vízipóló mérkőzésében Belgium 3:2 (2:1) arányban győzött Franciaország ellen.

### Beszüntették a tüzelést a szovjet-mandzsui határon

Tokió, augusztus 11. A szovjet-mandzsui határról jelentik, hogy az ellenségeskedést beszüntették.

A japánok Csangkufengnél helyi időszámítás szerint ma déli tizenkét órakor (budapesti idő szerint hajnali négy órakor) kürtszóval jelt adtak a tüzelés beszüntetésére.

Tokió, aug. 11. A japán külügyi hivatal megerősíti a csangkufengi fegyverszüneti meg egyezéssel szóló moszkvai jelentést és hozzáteszi, hogy a meg egyezést Litvinov és Sigemicu között háromórás megbeszélés előzte meg.

Moszkva, aug. 11. Szovjetország hivatalos közlemény megerősíti, hogy Litvinov külügyi népbiztos és Sigemicu moszkvai japán nagy követ meg egyezést kötött a csangkufengi összetűzés elintézésére. A

megállapodás értelmében az ellenségeskedést augusztus 11-én ottani idő szerint délben 12 órakor mindkét oldalon beszüntették. A két fél csapatai egyelőre azokban az állásokban maradtak, melyekben augusztus 10-én éjjelkor tartózkodtak. Az ellenségeskedés beszüntetése után Japán és a Szovjet-unió két-két katonai megbízottjából vegyes bizottságot alakított, amely megállapítja az új határvonalat a vitás területen.

Mind a japán, mind a szovjet-kormány a Litvinov és Sigemicu között kötött meg egyezést értelmében parancsot adott a Csangkufeng-szakaszon harcoló csapatoknak az ellenségeskedés beszüntetésére.

# HIREK

## Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata  
augusztus 7-től 14-ig:

»Nap« Tolvaj Imre, Piac u. 1. —  
Piac és Hatvan u. sarok. Telefon:  
27-73. — »Muraközy« Preiser Ernő  
Piac u. 72. Deák Ferenc u. sarok.  
Telefon: 13-30. — »Aranygye-  
szarvú« Grósz Nagy Ferenc, Kos-  
suth u. 8., a színház mellett. Tele-  
fon: 34-96. — »Arany János« Bo-  
zóky György, Csapó u. 66. Csapó  
uceai kanyar. Telefon: 11-78. —  
»Mátyás király« Papp Gyula,  
Nyilastelep, Vámospéresi út 16.  
Telefon: 13-83.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.  
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

## „Dolgoztass, hogyan dolgozhass!”

### Az ócska autó

Ócska autó  
a ház előtt  
már  
félórja  
áll.  
A soffőr  
kürbliz,  
s bár  
a motor zúg:  
az ócska autó  
csak áll.

A soffőr  
beszűl.  
Emeltyűt  
mozgat,  
szelepet  
nyit,  
de egyrejár:  
a motor zúg  
s az ócska autó  
csak áll.

Ócska autó, —  
úgy tűnik  
nekem, —  
olyan vagy  
mint  
az életem.  
Szívem,  
a rossz motor  
egyre jár,  
de sorsom  
s az életem  
nem jut  
előbbre:  
... Az ócska autó  
csak áll...

Szabó József Sándor.

FÉNYKÉPEZŐGÉPEK, fotóképek előnyös  
fizetési feltételek mellett.  
BERZÉKI fotoszaküzlet Piac 16. és 38. sz.

— Több helyen lecsapott a vil-  
lám Debreczenben. Tegnap délelőtt  
11 órakor sűrű fekete felleg borult  
a városra. A Hortobágy felől jött  
a nagy borulás és úgy látszott,  
hogy nagy eső lesz. De az eső el-  
maradt, helyette azonban egymást  
érték a villámlások és égzengések.  
A sok villám közül több lecsapott.  
Igy az egyetemi idegklinikába két  
villám, az Augusztia szanatórium-  
ba egy villám csapott be. Bent a  
városban is lecsapott egy villám,  
még pedig az Iparkamara tetőjén  
elhelyezett gömbbe. A villámok  
nem csináltak sehohsem kárt, mert  
mindenütt a villámhárítókba csa-  
pott be.

## Tűzi vakláрма a Piac uccán

Egy pékműhelyből kiszálló füst okozta a tévedést.

Tegnap este 8 órakor izgatott  
hang jelentette a debreceni tűzoltó-  
ságnak, hogy a Piac ucca 60. sz.  
alatt levő Központi Garázsban  
tűz ütött ki.

A telefonértesítés után azonnal  
három szerelvény vonult ki, mert  
félő volt, hogy a tűz továbbterjed  
és veszélyezteti a közeli házakat.  
A tűzoltók percek alatt a hely-  
szíre érkeztek. De miut kiderült,  
tűz nem volt. Ellenben áthatolha-  
tatlan füstöt észleltek, amely az  
egész garázs udvarát belepte. Ki-  
derült, hogy a Piac ucca 60. szám

alatt levő Hegedüs Albert-féle sü-  
tőüzem egyik kemencéjét fűtötték  
be és a kéményen kiszálló sűrű  
füst a borongós, szélesesedő idő-  
ben a garázs udvarára csapódott  
le. Ezt a nagy füstöt látva, telefo-  
nálta meg valaki a tűzoltóságnak.  
A tűzoltók pár pernyi tartózkodás  
után bevonultak a laktanyá-  
ba, miután kiderült, hogy vak-  
láрма volt a Piac uccai tűz.

A „tűzhöz” több ezer főnyi tö-  
meg vonult ki és a rendőrség alig  
tudta a kíváncsikodókat eltávolí-  
tani.

x Dr. Kürthy Mária Magda  
táncintézetében minden vasárnap 7—  
9 óráig osztály. Péterfia u. 30. sz.

— Eljegyzés a vádlottak padján.  
Lettország fővárosában, Rigában a bi-  
róság egy húsz éves leány ügyét tár-  
gyalta. A fiatal teremtést csavargásért  
vonták felelősségre, mert nem volt  
sem állandó lakása, sem foglalkozása.  
A bíró szigorú dologházra akarta ítél-  
ni, amikor a hallgatóság köréből fel-  
emelkedett egy úr és előadta, hogy a  
szerencsétlen leány sorsa rá olyan  
nagy hatást gyakorolt, hogy feleségül  
akarja venni. A bíróság a tárgyalást  
rövid időre elhalasztotta. A fiatalok  
már megtartották esküvőjüket s mi-  
vel így megoldódott a leány lakásának  
és foglalkozásának kérdése, a bíróság  
felmentette a vád alól.

— Zsidó istentisztelet a statusquo  
hitközség templomaiban: Pénteken  
este mindkét templomban hét órakor,  
szombaton reggel 7 órakor. Szombat  
délelőtt a Deák Ferenc uccában tíz  
óra harminc perckor, délután mind-  
két templomban hat órakor, este há-  
pokon reggel egynegyedhat órakor,  
este egynegyednyolc órakor. Rabbiság  
— Istentisztelet ideje az orh. izr.  
templomban. Pénteken délután 6.45  
órákor, szombaton reggel 7.30 órákor,  
délután 5.30 órákor. Szombat kezdete  
pénteken délután 6.35 órákor, szom-  
bat vége szombaton este 7.45 órákor.

— Budapesten nagy légvédelmi gy-  
akorlat volt, melynek központja a Bé-  
csi út volt. Felharsantak a szirénák  
este 8 óra után és jelezték, hogy el-  
lenség gépek repülnek a határ felől.  
Ez a jelzés azt jelenti, hogy a mi  
300 kilométeres sebesség mellett a gé-  
pek hat perc alatt a fővárosba érke-  
nek. A lakosoknak tehát hat perc alatt  
kell elhagyni lakásaikat s a légoltalmi  
helyekre vonulni. A támadást jelző  
szirénabugás után hat perccel már  
gyújtóbombák zuhogtak a házakra,  
robbanó bombákkal és mustárgázzal.  
Bengáli tüzeket gyújtottak a tetőkön,  
hogy teljessé tegyék a légítámadás  
képét. Ezen a gyakorlaton is figyel-  
meztették az embereket, hogy a ka-  
tonai és polgári légvédelem csak a  
házak kapujáig terjed, tovább már  
nem, onnan kezdve már mindenki  
magáról gondoskodik.

— A gazdát eserélt koffer bonyo-  
dalmas története. Egy ellopott bőrönd  
bonyodalmas ügyében nyomoz a rend-  
őrség. Löwinger Ferenc budapesti ke-  
reskedelmi utazó felfogadta Rasz  
László nevű debreceni lakost, hogy  
bőröndjét üzletszerzés közben vigye  
utána. Közben bement a Linoleum  
üzletbe és Rasz Lászlót az utcán hagy-  
ta a másik kofferrel. Mire visszatért,  
a koffernek csak hűlt helyét találta.  
Rasz elmondta, hogy bement a trafik-  
ba cigarettát venni, a bőröndöt az ut-  
cán hagyta s mire visszatért, ellopták.  
A rendőrség megindította a nyomozást  
a bonyolult ügyben. A kár 100 pengő.

— A katolikus egyház kebelében  
nagy alkotmányreformok készülnek,  
mint az egyik lengyel lap írja. A pápa  
a kardinalis rend összetételében akar  
változást és ez a változtatással az  
egyházi univerzalizmust akarja még  
jobban kifejezésre juttatni.

— Ecuador délamerikai államban  
erős földrengés volt, mely igen sok  
kárt okozott. Egy nap alatt negyvenöt  
földlökés volt és sok épület dőlt rom-  
ba. Az áldozatok számát még nem  
tudják. A lakosok a városból a szabad  
ég alá menekültek és félnek vissza-  
térni házaikba. A fővárosban meg-  
szakadt a villamos áramszolgáltatás.  
Földrengést éreztek Olaszországban,  
Raggió környékén is, de a földrengés  
csak kisebb károkat okozott.

— Kegyetlen feleséggyilkosság Sváje-  
lan. Az eviáni országúton autósze-  
rencsétlenség ért egy szállótulajdonost  
A kocsiiban ülő feleség szörnyethalt. A  
férfinak ellenben semmi baja sem tör-  
tént. A megindított nyomozás kiderít-  
ette, hogy nem véletlen baleset tör-  
tént, hanem a szállodás gyújtotta fel  
a kocsi feleségére, akit előzőleg eszmé-  
letlenül vert. A reávaró büntetés  
elől akart menekülni, amikor autósze-  
rencsétlenség leple alatt akarta elkö-  
vetni borzalmas tettet. A kegyetlen fe-  
leséggyilkost a hatóságok letartóztat-  
ták.

— A Szent István halálának 900 év-  
fordulója alkalmából kiírt állami zenei  
pályadíjak ügyében a vallás- és köz-  
oktatási miniszter most döntött. A bi-  
rálbizottság javaslatának elfogadásá-  
val egy tételes zenekari műre kiírt  
czerpengős pályadíjat a beérkezett 10  
pályamű közül a „Magyarok tündöklő  
csillaga” című pályaműnek ítélte oda.  
Szerzője dr. Keszler Lőrinc, a Nem-  
zeti Zenedétanára. A cantate, vagy  
liturgikus szövege egyházi előadásra is  
alkalmas ének- és zenekari műre kiírt  
pályázat díja nem került kiosztásra.  
Figyelemmel azonban a „Pannonia”  
jellegű műben, valamint a Szent Ist-  
ván szimfonikus költeményben mutat-  
kozó készségekre a pályaművek szer-  
zői 500—500 pengő jutalomban részes-  
ülnek.

— Veszekedett, levágták a karját.  
Oroszi János, verpeléti kocsi a na-  
pokban areulitította Gungyi Pál cigányt  
úgyhogy ennek több foga kiesett. Egy  
fogszilánk belekerült a kocsi tenyeré-  
be és ott vérmérgezést okozott. Oroszi  
karja megdagadt, állapota súlyosra  
fordult, kórházba szállították és itt az  
orvosok a fertőzött kárt levágták. Bár  
a műtét sikerült, felgyógyulása a vér-  
mérgezés elhatalmasodása miatt két-  
séges.

— Szent István király emlékére öt-  
pengős ezüstérmék veréséről szóló  
1938 évi 9. tc. alapján vert ötpengős  
ezüstérméket a Magyar Nemzeti Bank  
budapesti főintézete és vidéki fiókjai  
útján augusztus 12-től kezdve hozza  
forgalomba. Az érme egyik lapján  
Szent István arcképe van. E lap fel-  
írata: Szent István 969—1038. Az ar-  
kép alsó szélén a tervező művész neve  
Berán L. van feltüntetve. Az érme má-  
sik lapján a magyar címer a szent ko-  
ronával, a koronázási karddal és a  
királyi jogarral van elhelyezve. E lap  
körirata: Magyar királyság. Ezen a  
lapon van az érték jelzése, a verési  
szám és az m. kir. állami pénzverő  
jelzése. Az érme átmérője 36 mm, súlya  
25 gramm.

## Csak

### augusztus 14-ig

Női ruhák műselyem im- primé, faháncs — — —	9.80
Crepdesin, sima és mintás	14.—, 12.40
Pongyola, vagy ruha mos- ható — — — — —	4.90
Női ruhák vegyes minő- ség — — — — —	5.80
Dívatallj — — — — —	4.46
Costüm — — — — —	14.—
Lenvászonból — — — — —	16.24, 15.17
Gumi-köppeny — — — — —	10.—

Harisnyák női fehérneműek

rendkívül olcsón!

TAKARÉKOSSÁGRA IS

SCHREIBER ADOLF

Piac ucca 19.

## Az átképző tanfolyam első napja

Csütörtökön délelőtt tartották  
Budapesten az átképző tanfolya-  
mon az első előadást, melynek ke-  
retében 60 értelmiségi ifjával  
kezdtek megismertetni a tojás,  
gyümölcs, baromfi és vadkereske-  
delemre vonatkozó tudnivalókat.  
A tanfolyamot a Magyar Elelmi-  
szerkivitel Cégek Országos Szö-  
vetsége szervezte meg. A tanítást  
a Kereskedelmi Akadémia épüle-  
tében kezdték meg.

A tanfolyamon megtanítják az  
ifjakat arra a gyakorlati szaktu-  
dásra, amely nélkül sikerrel nem  
kísérletezhetnek a gazdasági pá-  
lyán való boldogulás terén.

## Szerencsés kimenetelű karambol a Piac uccán

A Piac utca és Simonffy utca sar-  
kán csütörtökön reggel háborzongató  
de végeredményében szerencsés ki-  
menetelű karambol történt egy tejes  
szekér és a villamos között.

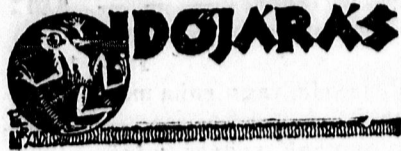
A Simonffy utcáról tejesbádoggal  
megrakott egylovas szekérrel vigyá-  
zatlanul, sebes hajtásban fordult ki  
egy 14 éves, fiatalokor gyermek. —  
Ugyanakkor jött az állomás felől a  
nagyterdelű villamos s a ló már a sínre  
ért, mire észrevette a kocsivezető a  
sarokról kiforduló szekéret. Nyomban  
fékezett, azonban a villamos eleje el-  
kapta a lovat és tíz méteren keresztül  
maga előtt toltta. A gyerek ijedt sikol-  
tással leugrott a szekérről és nem tör-  
tént semmi baja, a szekér azonban a  
lóval párhuzamosan a sínen kívül,  
szintén előretolódott a villamos ere-  
jétől.

Tíz méternyi tolatás után a kocsi  
megállt és felállították a lovat, mely-  
nek kisebb horzsolásokon kívül sem-  
mi baja nem történt. A karambol sze-  
renesés kimenetele teljesen a kocsi-  
vezető éberségének és lélekjelenté-  
nek köszönhető. A szekérben sem tör-  
tént semmi kár. Az esetnek percek  
összegyűlt, jónéhány száz járókelő  
volt szemtanúja.

— Mandulagyulladás van az ötös-  
ikreknek. Az angol lapok kanadai je-  
lentése szerint a Dionne ötösikreknek  
mandulagyulladás van. Egyiküket  
Emillet el kellett különíteni, mert a  
lapota súlyosabb, mint testvéreid.

— Három évi békétárgyalást fe-  
jezték most be Lapaz városában és  
aláírták a békeszerződést, melyet Bo-  
livia és Paraguay kötöttek. A béke a  
két szomszédos állam között ezzel  
jogilag is helyreállott.

— Ha nines étvágya, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorral fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhethet. Kérdezze meg orvosát.



Hazánkban ma már hatodik napja tart a zivatarral hűlő idő. Több helyen volt erősebb záporosó is. Kivételesen erős felhőszakadás volt Pápán, ahol 45 milliméter eső zuhogott alá. A hőmérséklet ma már majdnem mindenütt 25 fok fölé, az északi megyékben 27—28 a fővárosban 29 fokig emelkedett.

Jóslat: Mérsékelt szél, a Dunántúlon már déli, délnyugati irányból több helyen ismét zivatar. A hőmérséklet átmenetileg emelkedik.

### Nagy érdeklődés nyilvánul meg a Nyári Egyetem szombati magyar táncbemutatója iránt

Beszámoltunk már arról a nagyszabású magyar táncbemutatóról, melyet a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja a Nyári Egyetem hallgatói számára rendez. A táncjátékokat, amelyek keretében szebbnél-szebb magyar táncokat mutatnak be, dr. Bacso Jenőné, az egyesület kulturális osztályának vezetője írta és rendezte. A műsor első száma „Este a székelyeknél” című magyar táncjáték, amelynek szereplői Bacso Alexandra, Kokas Kató, Szentgyörgyi Klári és Csiky Pál egytől-egyig kitűnő táncosok és kedvencei a debreceni közönségnek. Különösen szép része a gazdag műsornak a „Reményhez” című allegorikus táncjáték, amelynek koreográfiai változatát Csokonai Vitéz Mihály költeményére dr. Bacso Jenőné állította össze. A darab sikerét Bacso Alexandra, Kokas Kató, Markovich Ili és Csiky Pál közreműködése biztosítja. A táncbemutató „Alföldi táncjelenet”-tel végződik, Bacso Alexandra, Balogh Anikó, Szegedi Kató, Szentgyörgyi Gabi és Klári, Zempléni Mária közreműködésével. Az allegorikus táncjátékot kórus kíséri. A próbák már régóta folynak a Csokonai Színházban, ahol Ch. né Percezel Karola teljes odaadással igyekszik a teljes sikerre vinni a darabot.

Az előadást szombaton a Nyári Egyetem hallgatói számára rendezik, vasárnap este pedig a debreceni közönség számára megismétlik. Jegyek a vasárnap esti előadásra Csáthy könyvkereskedésben kaphatók. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyek mielőbbi megváltása.

— Companis katalán elnök gépkecsin Perpignanba érkezett, hogy meglátogassa ott lakó családját. Az elnök minden nyilatkozattételt megtagadott.

— A gyulai munkásság elhatározta, hogy hetenként 1 órát dolgozik a Horthy Miklós nemzeti repülőalap javára. Ennek a munkásságnak Gyula és Békéscsaba közötti országon dolgozó része eddig öszegyűjtött filléreit, 45 P-t be is fizette a repülőalpra. Ez az összeg számszerűleg nem nagy ugyan, de annál nagyobb példát mutat erkölcsi értéke. Ezek a hazájukat szerető magyar munkások nem feleslegüket adták oda, hanem a maguktól és saládjuktól elvont falatot.

## A szlovákok a végsőkig küzdenek jogaikért

Prága, augusztus 11. Dr. Hletko Péter, az amerikai szlovák liga küldöttségének vezetője Amerikába való visszautazása előtt a szlovák lapoknak cikket küldött, amelyben búcsúzik az óhazától. Cikkében többek között a következőket írja: Reméltem, hogy látnom, hogy milyen módon jártak el velünk szemben. Hazugságokat és gyanúsításokat láttunk napokon át. A nép azonban hű maradt hozzánk. Életünkben sohasem láttunk annyi hazugságot és az igazság annyi elesvarását, mint egyes itteni lapokban.

Egyik lengyel lap beszélgetést folytatott Gdiniában dr. Hletkóval, az amerikai szlovák ligának küldöttségének vezetőjével. Hletko kijelentette, hogy a szlovákok a végsőkig

megvédik álláspontjukat az önkormányzat kiharcolása érdekében. Utjának célját csak részben érte el, további kitartásra és haragra buzdította ugyan a szlovák lakosságot, de ugyanakkor nem sikerült neki az, hogy a cseh kormányt a pittsburgi szerződés gyakorlati elismerésére bírja. Olaszországi, magyarországi és németországi úttjáról az a benyomása, hogy a szlovákoknak sokkal több barátjuk van, mint a cseheknek. A szlovákok — mondja — barátokat szerettek, a csehek pedig elvesztették barátaikat. Ha a csehek a szlovákoknak nem akarják megadni az önkormányzatot, akkor a szlovák liga Amerikában új tervet fog kidolgozni.

— Elsült a vállra akasztott fegyver. Nagy Gyula egyházaskezű vadór jelentkezett a csendőrségen és elmondta, hogy a káptalani erdőben reggel hét óra tájban, amikor barátjával Szóka János magyargencsi vadórrel beszélgetett, a vállára akasztott két csövű vadászfegyvere véletlenül elsült és a sörétek Szóka János fejébe fúródtak, aki azonnal szörnyethalt. A csendőrség székelykörü nyomozást indított annak a tisztázására, hogy véletlen szerencsétlenség, vagy büncselekmény okozta-e Szóka János tragikus halálát.

— A világűrbe akarnak világitani a francia tudósok. A Pireneusok egyik csúcsán, ötvenezer gyertyafény erejű reflektort akarnak elhelyezni a párisi és prágai csillagok. Ezzel a nagy fényerejű lámpával a világűrbe mintegy hatvan kilométernyi távolságra világitanak be. A légrétegek átvilágítása elé nagy várakozással tekint az egész tudományos világ, mert ezáltal sikerülne tanulmányozni a felsőbb rétegek összetételét, azonkívül meteorológiai vizsgálatokra is alkalmassá lenne. A hatalmas fényerejű reflektor a világ legerősebb fényezője lesz.

— Rövidzárlatból tűz keletkezett a Hatvan uccán. A Hatvan ucca 6. szám alatt a villamosvezeték dobozából tegnap este rövidzárlat következett, melyből láng csapott ki. A tűzet a Mink fodrászüzletben vették észre és értesítették a tűzoltókat, akik a Világítási Vállalat szakembereivel kimentek a helyszínre és rendbehozták a vezetékdozót, megszüntetve a rövidzárlatot.

— Szent István lovasszobrárt elindították Budapestről Székeshérvárra. A Megyeház téren, ahol a szobrot fel fogják állítani, hatalmas tömeg gyűlt egybe. A hatalmas emlékművet nem lehetett vasuton szállítani, mert a szokástól eltérőleg egy darabból öntötték ki, feltették egy lapos szállítókoszra és hevederekkel kötötték le. Nyolc munkás kísérte. Szerda este 8 órakor több mint tizenhat órai utazás után Szent István szobra megérkezett Székeshérvárra. Csütörtök délelőtt újabb szakmunkások érkeztek, akik a Megyeháza téren a már felállított talapzaton véglegesen elhelyezték a szobrot és letakarva ott hagyják az augusztus 18-i felavatásig.

— Megemlékezés IV. Károly királyról. A Szent István király halálának kilencszáz évfordulója alkalmából és IV. Károly királyról való kegyeletos megemlékezésül augusztus 14-én és 15-én országos ünnep lesz Tihányban.

— Száz angol diák érkezett Budapestre. A Londoni Nyári Egyetem közel száz hallgatója két csoportban egy egyhetes tartózkodásra Budapestre érkezett. Furmston, Lockie és Matthews tanárok és Hans Häusler, a bécsi diákklub elnökének vezetésével.

— A villanyvezeték szénre égetett egy kisfiút. Kátai Sándor 13 éves fiúcska Adán tolnamegyei községben a gabonás padlón játszadozott, kihajolt és megfogta az ucca fölött elhúzó szigetetlen magasesztőlű villanyvezetékét. A magasesztőlű áram nyomban szénre égette a szerencsétlen kisfiút. A vizsgálat szerint senki sem terhel felelősséget.

— Katasztrófális földrengés pusztított Quitóban, Ecuador fővárosában. Huszonegy óra alatt 45 földlökést éreztek. A halottakról még nem érkezett jelentés.

— A román kormány rendeletet adott ki, amelyben ismét megengedte az állatok rituális vágását, amelyet a Goga-kormány annakidején megtiltott.

**Roboz Jolán**  
kalap és fűzőszalonját  
**Piac u. 42. sz.**  
alá  
**helyezte át.**  
Modell újdonságok megérkeztek.

— Tömegvérengzés egy falusi mulatságon. Abasár község fiataljai aratási és eszéplési mulatságot rendeztek tegnap. Pethes György, aki szintén a táncolók között volt, amikor meglátta, hogy régi haragosa, Dér József az ő szerelmét kéri fel táncra, odarohant hozzá és egy szódásüveggel fejbavágta. Dér nyomban véresen összeesett, a szódásüveg azonban felrobant és a szertepülő üvegszilánkok súlyosan megsebesítették Kiss József községi pésztláros 17 éves és Szász István szőlősgazda 18 éves leányát. A két lány fején, arcán és szemén szenvedett súlyos sebeket és az egyik lány a balszeme világát is elvesztette. A táncolók közt a véres esel nagy pánikot idézett elő, mindenki hanyathomlok menekült. Pethes György azonban egyik kezében késsel, a másikban pedig egy hatalmas törrel a véreben fetregő Dér József-re rohant, akít újra összeszurkált. A szerencsétlen fiatalembert haldoklóval szállították a gyöngyösi kórházba, de igen súlyos a két lány állapota is.

— Bácska haza akarja hozatni Rákóczi Ferenc és Schweidel tábornok zombori szobrát. Bajáról jelentik: A városban mozgalom indult meg, hogy Zomborból Nagybácska volt megyeszékhelyéről hazaszállítsák II. Rákóczi Ferenc és a szabadságharc hőslékű tábornokának Schweidel Józsefnek, Bácska szülöttének szobrát. Tudvalevő, hogy mind a két szobor valaha Zomborban állott, de a megszállás után ezeket eltávolították és a megyeháza pincéjében helyezték el.

— Három gyermeket agyonsújtott a villám. Belgrádból jelentik: Ennarecsi délszerbiai községben a villám halálra sujtott egy házban három gyermeket. Mir boszniai községben két pásztor halt meg, villámcsapás következtében.

— Gyereket gázolt az autó. Súlyos kimenetelű autógázolás történt a siófoki víztoronynál. Dr. Márkus Tibor magántisztviselő „Ballila” autóján Budapest felé tartott. Amikor a víztorony előtt haladt el, az autó elé szaladt Fejes Lajos fuvaros 3 éves Viktor nevű kisfia. A magántisztviselő hiába fékezett, a szerencsétlenséget nem tudta megakadályozni. A kistű a kerekek alá került és életveszélyes sérüléseket szenvedett. Haldoklott, amikor a székesfehérvári Szent György kórházba szállították. A csendőrség a szerencsétlenség ügyében megindította a nyomozást.

— A Nyári Egyetem holland hallgatói megkoszorúzták a palagi hősi emlékművet. A debreceni Nyári Egyetem holland résztvevői tegnap délben megkapó ünnepség keretében megkoszorúzták a gazdasági akadémia hősi emlékművét.

A koszorút Remko E. G. Maai holland hallgató helyezte el az emlékművön szép beszéd kíséretében. A holland himnusz elhangzása után Halász Miklós h. igazgató mondott köszönetet a holland hallgatók kegyeletes megemlékezéséért s a magyar himnusszal ért véget a megkapó ünnepség.

— Óriási tűzvesz támadt tegnap Csepreg községben. Horvát Lajos gazdálkodó nádfődeles háza gyulladt ki először, majd a lángyelvek átesaptak a szomszédos lakóházakra és tömegesen borultak lángba a szénakazlak is. A csepregi tűzoltók percek alatt kivonultak a helyszínre. Az oltási munkákat azonban negyedóraig megakadályozta, hogy a tűzoltók fecskendője motorhiba miatt nem működött. Emberfelelti küzdelem kezdődött ezután, amelyben részvételre méltóan kivették a részüket a csepregi diákok is. Nagy felháborodást váltott ki viszont, hogy a lakosság egy része karbatett kézzel nézte, mint csap fel a láng egy másután több házon és nem akart résztvenni az oltási munkálatokban. A szénakazlak és asztagok még éjjel is égtek, úgyhogy a helyszínre érkezett fűzőgáborítóknak csendőrséggel kellett kényszeríteni sok bämészködő embert, hogy lajtokban vizet hordjanak és segédkezzenek a hősies munkát végző tűzoltóknak.

— A román kormány rendelete most jelent meg Erdély területén, mely megszabja, hogy a lapok milyen tarifa ár mellett vehetnek fel hirdetés.

— Erdélyben most jelent meg Callnescu közoktatásügyi miniszter rendelkezése az új iskolai rendtartásról. Abban a rendtartásban nyoma sincs a világgá kürtölt kisebbségvédelmi új rendelkezésnek, amiből nyilvánvaló, hogy Románia a külföld számára sem házi használatra csinálta a kisebbség védelmi tervezetét.

— A mesterversenyen résztvevőknek nem kell kiállított tárgyaikat őrizniök. A debreceni kézművesiparosok körében többen abban a hiszemben vannak, hogy aki az iparos- és mesterversenyen résztvesz, annak a kiállítás egész tartama alatt őriznie kell a mesterversenyre bocsátott cikkét. — A TIKAV igazgatósága ezúton is újból figyelmezteti a résztvevő kiváló iparosokat arra, hogy az iparos- és mesterversenyre bocsátott árukat a kiállítás igazgatóság őríteti, az u. n. együttes kiállítás keretében. Természetes, hogy akik külön fülkében vesznek részt a versenyen, azok gondoskodni kötelesek a kiállított cikkeiknek őrzéséről.

## A Nyári Egyetem magyar és idegen-nyelvű előadásai

Révész Imre, Török Pál és Ferdinándy Mihály tartottak előadást a magyar nyelvű előadásokról.

Dr Révész Imre egyetemi tanár nagyszámú hallgatóság előtt folytatta „Reformáció és ellenreformáció a magyar és az európai művelődés szempontjából” című előadásorozatát. Mondanivaló az előzményekhez kapcsolva kimutatta az előadó, hogy a reformáció eszméitől áthatott magyarság török barátságának gyökere a török evangelizálás gondolata volt. A török hódoltságot missziói területnek tekintették a protestánsok. A reformáció hozta létre az önállóságra való törekvést a magyar lelkiségben. Az ellenreformáció felhasználja azokat az eszközöket, amelyeket a reformációtól tanult, a művelődés minél szélesebb körű terjesztésére. Különösen nagyérdemei vannak e téren a Ferenc-rendi szerzeteseknek, míg a Jezsuiták inkább az intelligencia körében működtek. Mindebből a magyar művelődés húzott hasznot, mert a két irány, a reformáció és ellenreformáció nemcsak versengése hatalmas területet adott a művelődés ügyének. Az ellenreformáció nagy eredménye, hogy a barokk szellemet összeolvastotta a magyar lélekkel. Pázmány, Zrínyi, Gyöngyösi triumvirátusa ennek a szellemi iránynak a legszebb és legértékesebb magyar gyümölcse. Ezután ráért az ellenreformáció politikai hatásának ismertetésére. Az abszolutizmus kifejlődése a barokk állam-misztika alapján jött létre. Es bekötötte ugyan a magyar jobbság sebeit, de újakat is nyitott. Jobb ut azonban adott körülmények között nem volt. Igen érdekes volt Révész professzor előadásának befejező része, amelyben a reformáció és ellenreformáció a magyar életben tapasztalható kölcsönhatásait ismertette. Legjobb példa erre a katolikus barokk-szellem, mely teljes mértékben magyar és nemzeti jellegű, ami viszont protestáns örökség. A két mozgalom, ha egymás mellett küzdött is voltaképpen, egymás tüzeiben, salakjaitól megtisztulva egy közös célt szolgált a magyar lelkiség nemzetivé és igaz magyarrá lételét. A mélyszántó előadást a közönség nagy figyelemmel hallgatta és az előadás befejezésével lelkesen ünnepelte Révész professzort.

Dr Török Pál egyetemi m. tanár „Szent István” című előadásának a programja iktatásával a nagy honalapító emlékének óhajtott áldozni a Nyári Egyetem vezetésére. Az előadó előjáról a modern Szent István irodalmat ismertette, Makkai Sándor, — Kós Károly s a Szent István akadémia legújabb kiadványai sok értékes adatot nyújtanak Szent István életének és alkotásainak helyes ismeretéhez. Beszél a Szent István személyével foglalkozó krónikákról. Az országépítő király nagy államalkotó képességeit legjobban mutatják fiahoz írt intelmei, valamint törvényei. Az előadó bemutatta a Szent István-korabeli magyar ember két típusát: egyik a törzsszervezet szellemében élő magyar s a másik a királyi szolgálatába szegődött. Szent István nemcsak nagy államalkotó volt, hanem nagy hadvezéri képességekkel is rendelkezett. Az érdekes előadást a hallgatóság nagy figyelemmel kísérte.

Dr Ferdinándy Mihály egyetemi tanársegéd „Az esztergomi ásatások és az Árpádok” című magyar nyelvű előadását folytatta. Rámutatott arra, hogy az Árpádok hazája mindvégig a Dunánál volt. Már Árpád is itt ültette fel vezérlő szállítását. Országalapító Szent István Esztergomban született. A pannóniai latinuság emlékét s az Árpádok nomádos szervező szelleme lét-

rehozta az Árpádok nagyhatalmát Európa keleti részén. Az Árpádok mind latinus műveltségű uralkodók. Szent László az egyetlen keleti típusú magyar az Árpádok között, akit személyi hagyományai is inkább a Alföldhöz és Erdélyhez kötnek. Érdekes jelenség, hogy benne látja a középkori magyarság nemzeti lényének legteljesebb kifejeződését. Az előadás a hallgatóság körében nagy tetszést keltett.

Dr Kovács Árpád newyorki egyetemi tanár „A Duna-medence problémái a múltban és jelenben” c. előadásorozatának egyik legérdekesebb részéhez jutott el.

Nagy figyelemmel kísérte az olaszul beszélő hallgatóság dr Várady Imre egyetemi tanár „A magyar irodalom fobb korszakai” című előadását.

Népes hallgatóság előtt folytatta a magyar líráról szóló előadását dr Molnos Lipót egyetemi tanár, aki ezúttal már a legújabb magyar irodalom ismertetésére tért át.

Török Pál egyetemi tanár folytatta német nyelvű előadását: „A magyar nemzet történetének vázlata” címmel.

Dr Ferdinándy Mihály egyetemi tanársegéd a magyar képzőművészetről tartott német nyelvű előadásában végigtekintette a középkori magyar művészet történetét.

Zalesky Zbigniew egyetemi lektor az „Ember tragédiájáról” szóló lengyel nyelvű előadását folytatta.

## NYELVÉNYI HIREK

Születések: Bana Mihály fm. Elep 42. fia Mihály. Weisz Dávid kereskedő Csók u. 4. leány Judit. Szakál János gazd. cseléd Pallag 27. leány Julianna. Luzzi József pékmester Turi A. u. 17. fia Tibor. Kovács Ferenc csizmadiamester Kuruc u. 62. fia Attila. Szentesi József fm. Konyár leány Viola. Szántó Albert npsz. boltgärt u. 23. leány Zsuzsanna. Dr. Rappensberger Tivadar OTI tisztviselő, Varga u. 1., leány Mária. Farkas József fm. Klinikai leány Margit. Oláh József gazdálkodó Elep 117. fia József. Kiss Ferenc máv tiszt Bem J. u. 1. fia István.

Eljegyzések: Gyöngyösi István gépmunkás Apafy u. 107.—Siket Róza Homok u. 124. Papp Imre műszerészsegéd Margit u. 7.—Egri Margit Boldogfalva u. 16. Lengyel Lajos süttő s. Nyil u. 40.—Hoszák Ilona Temető u. 16. M. Nagy Sándor fm.—Téglási Ilona Barcaság u. 22. Szűcs József fm. Szotyori u. 14.—Hermann Julianna Bellegel 414. Bánhidai Márton művezető Dézi A. u. 14.—Szarvas Ilona Dobó u. 32. Turi István kőművesegéd Sáros u. 9. Csordás Irén Dicsőfi u. 15. Szabó Mihály gépkocsivezető—Hodosi Margit Eperkest u. 11. Alföldi Ferenc kőműves m. Hajdúhadház—Csabai Eszter Kuruc u. 16.

Halálozások: Darányi Gábor npsz. ref. 78 éves Kishegyesi ut 40. Kiss József tímármester ref. 54 éves Dömsödi u. 36. Berta József erdősz r. kat. 29 éves Hajdúhadház. Csepke Mária r. k. 4 hónapos. Ujfehértó. Oláh József r. k. 5 éves. Tímár u. 11. Szigeti György-né ref. 46 éves. Kaba.

## Megszállott területi hírek

Nyárádszeredára most érkezett meg 23 évi távollét után Daluha Péter egykori székely honvéd orosz fogságból, ahol egy gazdag tatár törzsfő ráhagyott két tevért örökségül, de a bolsevikok elvették tőle. A bukaresti orosz követség útján próbálja most visszaszerezni örökségét Daluha Péter.

Kolozsváron husz kereskedő ellen hadbírósi eljárás indult, mert a megszabott árnál drágábban árulták áruikat.

Aradon a hatóság megállapította, hogy a nyári színház, melyben a magyar társulat játszott, életveszélyes. Most le fogják bontani a magyar színjátszás egyetlen aradi helyét.

Mary angol anyakirálynő magyar nyelven címzett levelet küldött tiszteletes Fülöp Ferenc ref. lelkész úrnak Erdőszentgyörgyre, ahol a királynő nagyanyja Rhédey grófnő nyugszik.

Grossu Dionisie lugosi adóügyi ügynököt hétfői börtönre ítélte a temesvári bíróság harmincezer lei elcsikasztása miatt.

Medgyes város uecáiról a román hatóságok levették a szász személyiségek nevét viselő uecátáblákat. A szászok most fellebbeztek, de a kolozsvári közigazgatási bíróság elutasította panaszukat.



## Sporthírado

A DEBRECZEN sporthiszolgálata jelent:

Végleges, hogy hétfőn. Nagyboldogasszony ünnepén a Boeskaí Kiszvárdán játszik az újdonsült elsőosztályú kiszvárdai csapat, a Kiszvárdai Kat. Legényegylet csapatával. Kiszvárdán, Felsőszabolcsban hatalmas érdeklődés kíséri a Boeskaí vendégszerzését s rekordszámú közönség várható.

Általános feltűnést keltett, hogy a vidéki bajnoki atletikai versenyen Kaposvárott a 10 ezer méteren milyen jó időkert értek el a győztesek és helyezettek. Vass, Kovács, Kövesdi Debrecenből. Szinte bihetetlen jó volt az idő, bármely finn világnagyságnak is becsületére vált volna. Most aztán kiderült — bár sok érdekelt tagadja —, hogy egy körrel kevesebbet futottak. Így már egészen más képe van az eredménynek. Viszont az érdekelt az vitatják, hogy — ő volt az időmérés is, a pálya hossza is, — szombaton, vasárnap lesz Pesten a magyar atletikai bajnokság, ott az alkalom — fussanak újra olyan jó időt, vagy még jobbat s akkor mindenki elhiszi majd a jó időt.

Debrecenből erősít a NyTVE, pótolni az eltávozott Heringet, Pallezot stb. Koritár után a másik tégláskerti játékos, Tóth centerhalf is a NyTVE-be megy. Az edzésen különben Négyessy megsérült és hónapokig nem játszhat.

Az ifjúsági bajnokság nevezését a jövő héten éjtik meg. A debreceni csoportban indul a DVSC, DEAC, DMTE ifjúsági, Tégláskert, Rákóczi, Vargakert és új induló lesz a Homokkert FC is. Jó mezőny gyűlt össze.

A II. osztály sorsolását most ejtették meg. Új induló a Hajdúböszörményi MOVE, a régieken kívül, a Textil az elsőosztályból került a II. osztályba és itt indul a DVSC III. csapata és a DMTE II. csapata, úgyszintén a DEAC II. csapata. Bizonytalan még a Hajdúnánási TK, vagy a Hajdúdorogi ASE indulása. Indítja második csapatát a BUSE is. A sorsolás a következő:

II. osztályú bajnokság (debreceni csoport):

Szeptember 11.: B. Turul—Textil, DVSC III—DEAC II. Derecskei MOVE—BUSE II. Hajdúböszörményi MOVE—X.

Szeptember 18.: B. Turul—Balmazújvárosi SC, Derecskei MOVE—DEAC II. DMTE II.—Hajdúböszörményi M. Textil—DVSC III. X—BUSE II.

Szeptember 25.: DVSC III.—B. Turul, DEAC II—DMTE II, Hajdúbö-

szörményi M.—Textil. Balmazújvárosi SC—BUSE II. X—Derecskei MOVE.

Oktober 2.: DVSC II—BUSE II. D. MTE II—Balmazújvárosi SC. B. Turul—DEAC II. Derecskei MOVE—Hajdúböszörményi MOVE. Textil—X.

Oktober 9.: Hajdúböszörményi M.—BUSE II. DEAC—Textil. DVSC III.—DMTE II. Balmazújvárosi—Derecskei MOVE. X—B. Turul.

Oktober 16.: B. Turul—Hajdúböszörményi MOVE. Derecskei MOVE—DVSC III. Textil—Balmazújvárosi M. DMTE III—BUSE II. DEAC—X.

Oktober 23.: Derecskei MOVE—B. Turul, BUSE II.—Textil. Balmazújvárosi M.—DEAC II. DVSC III.—Hajdúböszörményi. DMTE—X.

Oktober 30.: Textil—Derecskei M. DEAC II.—BUSE II. Turul—DMTE II. Hajdúböszörményi MOVE—Balmazújvárosi M. X—DVSC III.

November 6.: BUSE—Turul, DEAC II.—Hajdúböszörményi M. DMTE II. Derecskei MOVE. X—Balmazújvárosi MOVE.

November 13.: Textil—DMTE II. Balmazújvárosi MOVE—DVSC III.

A Boeskaí mátészalkai vasárnapi vendégszerzés elmarad, így egyelőre csak a hétfői kiszvárdai mérkőzés fix. Mátészalkán az MTK az NyKISE-t fogadja.

A Boeskaí esütörtökön is tartott edzést. Vasárnap már Nádas és Kertes is behívót kapott, az első bajnoki mérkőzés előtt közös edzésre szükség is van.

Csokai Imre, a karcagi MOVE kitűnő játékos véglegesen a Boeskaí játékos, alá is írta a szerződést. Mint esatár és hátvéd is jó, sőt van már a Boeskaí-nak 11-es rugója is, Csokai nem szokott hibázni.

A Boeskaí játékosgárdája így áll most: Kertes, Vöröss kapusok. Nádas, Janzós hátvédek, de ide számít Csokai is, Elek, Pocsai, Orosz, Palotás, Belcsik, Sarkadi, sőt még Boross is fedezetek, Markos, Veress, Csokai, Pásztoi, Takács, Hajdú csatárok. Jó csatárban hiány, fedezetben bőség van.

A Boeskaí körében mozgalom indult meg, hogy Telekit rávegyék, játszon még az első bajnoki mérkőzésen. Ő október hó elején lesz igazolható a Diósgyőri MÁVAG számára, addig a Boeskaí-ban is játszhat, mint amatőr. Lehet, hogy Teleki szívességből beszél, ha jó formában lesz.



## TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 5—10 fillérrel javult. A készárúpiacban a búza ára 5—16 fillérrel emelkedett, viszont a rozs ára 15 fillérrel esett. Az árpa 15—20 fillérrel emelkedett, a tengeri 10—15 fillérrel lett olcsóbb. A többi termény árak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 19.50—19.80, 78 kg 19.70—20.00, 79 kg 19.90—20.20 80 kg 20.00—20.30. — Felsőtisza 77 kg 19.40—19.70, 78 kg 19.60—19.90 79 kg 10.80—20.10, 80 kg 19.90—20.20 rozs pestvidéki 14.50—14.60, rozs más származású 14.60—14.70, takarmány-árpa elsőrendű 15.60—15.80, középminőségű 15.30—15.50, zab középminőségű 15.80—15.90, tengeri 19.10—19.50, korpa 12.40—12.60, 8-as liszt 14.80—15.25 P mászánként.

## SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtották összesen 1890 darab sertést. A vásár irányzata élénk volt. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 körül felül 100—102 fillér, szedett sertés I. 98—104 fillér, III. 90—93 fillér, angol sonkasertés I. 101—105 fillér, II. 94—96 fillér, exportzsír márkázott 150—155 fillér.

**HIRDETMÉNY** a Széchenyi uccai autóbusszjáratok próbaidejének meghosszabbításáról. Az 1930:XVI. tc. értelmében közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a Debreceni Helyi Vasút Rt. részére a miniszteri jóváhagyástól feltételeztem újabb 3 havi kísérleti időre engedélyt adtam az Arany Bika szállodától a Széchenyi utcán át az István útig és vissza napi 4 (két pár) autóbusszjárat további üzemeltetésére. *Polgármester.*

**PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.** Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságánál 1938. évi augusztus hó 15-től kezdődőleg egy szigorló mentőorvosi alkalmazás üresedik meg a belsőségi szolgálatban. Erre az alkalmazásra pályázatot hirdetek. A pályázók kötelesek igazolni, hogy az egyetem orvos-tudományi karán abszolutóriumot nyertek (előnyben részesítendőek azok, akik szülészettől, belgyógyászatból, sebésztől már szigorlatot tettek), hogy a mentőtanfolyamot elvégezték, továbbá a mentőszolgálatban legalább egy hónapi gyakorlatuk van, erkölcsi tekintetben pedig fedhetetlen előéletűek. A szigorló mentőorvos havi díjazása 48 P. Ezen alkalmazás legfeljebb 6 hónapra szól, amely alkalmazás mel-

tányosságából egy ízben 6 hónappal meghosszabbítható. Egyébként a szigorló mentőorvosokra vonatkozó szolgálati szabályzat az irányadó. A pályázókat felhívom, hogy a fentebbi feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeket Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóparancsnokságához 1938. évi augusztus hó 13-án szombaton déli 12 óráig adják be. Elkésve beadott kérelmeket figyelembe venni nem fogok. *H. polgármester.*

**HIRDETMÉNY.** Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1938. év III. évfolyamára esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1938. évi augusztus hó 16. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés napoként a hivatalos órák alatt a város adópénztáránál, vagy pedig a 31.713 számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártja után a hivatal végrehajtási eljárását indít. Debrecen, 1938 július hó 28. Városi adóhivatal.

**HIRDETMÉNY.** Nemesített roszakció. 36.812—1938. C. szám. A folyó

évi őszi vetés céljára a földművelésügyi miniszterium **képzézfizetés** ellenében Fleischmann-féle nemesített roszot bocsát az igénylők rendelkezésére. A rosz ára a budapesti tőzsdei középár, igénylés esetén q-ként 3.25 P előleg fizetendő. Az akcióról mindenemű tájékoztatást megad és az igényléseket felveszi a Debreceni Gazdasági Egyesület Hatvan u. 1. sz. és a vármegyei gazdasági felügyelőség, vármegyháza I. emelet 35. sz. Debrecen, 1938 augusztus 5-én. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Debrecen sz. kir. város **Polgármestere.** 33.200—1938. VI. **Hirdetmény.** (A dohánytermelők figyelmébe.) Értetem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. Dohányjövődéki Központi Igazgatósága 8800—1938. II. sz. rendeletével a 4 holdon aluli kistermelőknek a dohányval tényleg beültetett terület minden kat. holdja után 40.—P rendes holdpénz előleget állapított meg. Azok a termelők, akik holdpénz előleget kívánnak igénybevenni, ezen igényüket a debreceni m. kir. Dohánybevéltő hivatalnál kell bejelenteni. Debrecen, 1938 július 26. — *Polgármester.*

## Körlevelet, levelezőlapot

olcsón, gyorsan, ízlésesen készít  
Lapunk nyomdája

## Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó Rt.

József k. herceg-u. 1.

Bika-bérház

x Svábót, poloskát öl! Szektin rovarirtó, doboz 1.20. Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogéria, Kossuth u. 6. szám.

# APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtehetőek, Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

## Férfizoknik

kis gyári hibával

csoda  
olcsón

a Fischer boltban  
Teleki u. 73.

## FÜSZERKERESKEDŐK, KOCSMÁROSOK ÉS CUKRASZOK figyelmébe!

A tisztifőorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál darabonként 12 fillérért. vv.

## Alkalmazást nyer férfi

Napszámos fiatalember, bicikkel előnyben, felvétetik — reggel 6—8 óra közt. Kiss kútfúró, Jánosí 7. 1905

Fodrász-tanulónak leányt, vagy fiút felveszek. Horgonyi, Szoboszlói út 4. vagy Nyugati uca 14. 1933

Fiatall fűszerkereskedősegédet felveszek. Monostorpályi ú. 26. 1929

Ügyes kifizetőt felvétetik, Harmathy könyvüzlet, Mac uca 7. 1918

Fodrászsegéd, kiegészítő. Hölgyfodrász kisasszony állandóra felvétetik. Böszörményi út 23. 1935

## Alkalmazást keres férfi

Szerény-igényű fiatalember egy ezer pengőt adna annak, aki bármilyen nyugdíjas állásba elhelyezné. Debrecen, Kis-hegyesi út 2., fotelep. 1932

Irodai munkát vállalok irodai ügyvédi munkában gyakran korlított „Jószág” jellegűre a kiadóba. 1922

## Alkalmazást nyer nő

Ügyes kiszolgáló leányt, vagy fiatal asszonyt felveszek, Batthyány uca 4. étkezde. 1930

Jó alakú nő, modellnek, egy kifutó felvétetik. Szent Anna uca 5. festő műterem. 1934

## Háztartási alkalmazott

Bejáró mosogató asszonyt felveszek, Batthyány uca 4. szám, étkezde. 1931

## Ajánlat

Benzin ruha, parkett tisztításhoz, autóolajok, padlóolaj, Dunlop gumi, Renault autó. — Victoria motorkerékpár képvislet. Emerich, Sas u. 4. 134. 8. 9.

Ciánózási vállalat Varga u. 10. sz. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1072 8. 30

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rákóczi uca 9. sz, telefon: 14-27. 1650 10. 1.

Poloskairtást ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó uca 5. szám. 1689. 9. 7.

Boroshordó, új és használt minden nagyságban és mennyiségben kapható báró Györfy hordógyártási telepen, Nap u. 4. Javítások gyorsan készülnek. Szőlőprés eladó. Telefon: 12—83. 147 +

Mindenféle építési anyag, valamint deszka, léc, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Műgyár Rt. Fürdő uca 2. számú telepen 109+

Alföldi János kőművesmester. Szolid ár mellett dolgozik. Levelezésre hához meggen. Montli ezredes u. 18. szám. 1919

## Autó, motor kerékpár

Uj üzlet! Kerékpárok, kerékpáralkatrészek legolcsóbban Emerich, Sas uca 4. 134. 8. 9.

Legolcsóbb kerékpárjavító műhely: belsőgumi 1.20, külsőgumi prima P 4.20, pedál 2.80, lánc 3.50. — Keszler, Széchenyi u. 1. 1431 vv

## Elelmiszer Itál

Tejet, 25—30 liter nap szállításra keresek. Jókai uca 13. Bagi Mihály. 1925

## Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária penszionban szobák napokra s hónapszámmra, Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 949 vv

## Tüzelő anyagok

Tüzfű és szén szükségletét legolcsóbban beszerezheti Sándor László tüzfűtelep, Dózsa u. 25. Telefon: 27—01. 1170 VII 30 VIII 30.

## Atadó üzlet vendéglő

Hid uca 14. számú ház a közkedvelt Bagolyvár vendéglővel elköltözés miatt eladó. v. v.

## Bútor

Dióhálok, kombinált szekrények, rekamiék, ebédők, íróasztalok, hármasszekrények, asztalok, székek, jégszekrények, konyhabútorok olcsón: Bútormagazin, Széchenyi u. 6. szám. 50+

Háló, ebédők, irodaberendezések, konyhák, villanymotorok, rekamiék, különféle bútorok eladása. Dégenfeld tér 6. 62 +

## Használt

szekrényt, ágyat, szelont, székeket olcsón vásárolhat. Lorántffy uca 46., balra harmadik ajtó. 1892

## Butorozott szoba

Különbejárattal kényelmesen bútorozott uccai kétszobás garzon lakás, két személynek kiadó. Garay uca 20. 1926

Kiadó elegáns bútorozott különbejárattal uccai szoba, fürdőszobával keresztény úrnak. — Cim a kiadóban. 1936

## Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás úrilakás tisztviselőnek kiadó ebédkosztért, gáz, villany. Poroszlay út 71. 1886

Kétszobás, konyhás lakás, verandával, szeptember 1-re, havi negyven pengőért kiadó. Tanító uca 16. 1001 vv.

## Kiadó lakás háromszobás

Egyszerűbb lakás, mely áll három helyiségből, fürdőszoba-

bából, konyhából kiadó Csokonai uca 5. 1923

## Kiadó lakás nagyobb

Komfortos négyosztós uccai lakás november egyre kiadó. József kir. herceg 12. 1838

## Ingóság eladás

Erős nagy kapu, bontásból ócska ajtók, ablakok eladók. Tanító uca 18. 1006 v. v.

Betegnek való jó tolokocsi eladó. Mester uca 35. 1927

Varrógép, alighasznált, finom német gyártmányú eladó. Könyök uca 8. 1921

## Eladó házhely

Villatellék, beállított gyümölcsösökkel eladó, Sesztina uca 4. 373 8. 13.

## Eladó állafok

Fajtiszta pedigrés, díjat nyert szülők: 61 származó komondor kutyák 15—20 pengőért leadók. Dr. Pap Béla Berzék, Zemplén megye. 1001

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó Rt. kiadása